

ที่ ขก ๐๐๑๗.๒/๓๓๓๖

ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น
ถนนศูนย์ราชการ ขก ๔๐๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง การขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดขอนแก่น สู่มืองแห่งการแสวงหาโอกาส เพื่อก้าวสู่เมืองสำคัญของโลก (Global City)

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง ผู้นำองค์กรภาคเอกชนทุกแห่ง นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น และ นายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานผลการดำเนินงานฯ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดขอนแก่นกำหนดทิศทางในการพัฒนาจังหวัดสู่การเป็น Smart City และมุ่งขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ โดยศักยภาพของจังหวัดขอนแก่นที่มีที่ตั้งทางภูมิรัฐศาสตร์เป็นศูนย์กลางของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมขนส่งโลจิสติกส์ ศูนย์กลางด้านการแพทย์และการศึกษา ทำให้จังหวัดขอนแก่นมีศักยภาพในการที่จะพัฒนาเป็นเมืองแห่งการแสวงหาโอกาส เพื่อก้าวสู่เมืองสำคัญของโลก (Global City) ซึ่งต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญของเมืองอยู่ ๖ ประการ คือ (๑) มีระบบเศรษฐกิจที่ใหญ่และแข็งแกร่ง (๒) เป็นจุดรวมของการลงทุนที่สำคัญของโลก (๓) มีการเชื่อมต่อกับระบบเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นอย่างแน่นแฟ้น (๔) มีความสะดวกในการติดต่อกับนานาชาติ (๕) มีระบบการศึกษาด้านเทคโนโลยีต่างๆ ที่ดี และ (๖) มีสภาพแวดล้อมเหมาะแก่การอยู่อาศัย

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ในการเป็นเมืองแห่งการแสวงหาโอกาสเพื่อก้าวสู่เมืองสำคัญของโลก (Global City)ขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ภาคเอกชน ร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดขอนแก่นตามบทบาท ภารกิจหน้าที่ เพื่อพัฒนาศักยภาพจังหวัดตามคุณลักษณะที่สำคัญของเมือง ๖ ประการ ข้างต้น โดยให้รายงานแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ดำเนินการให้จังหวัดทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ สามารถศึกษาแนวทางเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานได้จากแผนแม่บทการพัฒนาเมืองขอนแก่น smart city ๒๐๒๕ โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.khonkaen.go.th หัวข้อหนังสือเวียนประชาสัมพันธ์ เรื่อง “แผนแม่บท khonkaen smart city ๒๐๒๕”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

N.ช.

(นายสมศักดิ์ จังตระกุล)
ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

โทร. / โทรสาร ๐๔๓๒๓๙๓๘๑

E-mail :khonkaen.strategy@gmail.com

แบบรายงานผลการดำเนินงาน
การขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดสู่เมืองแห่งการแสวงหาโอกาส เพื่อก้าวสู่เมืองสำคัญของโลก (Global City)

ที่	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ความสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนา ตามคุณลักษณะสำคัญของเมือง(/)						รายละเอียดกิจกรรม ที่ดำเนินการ (อธิบายพอสังเขป)	หมายเหตุ
				๑	๒	๓	๔	๕	๖		

ลงชื่อ..... ผู้รายงาน
(.....)
ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ : แนวทางการพัฒนาตามคุณลักษณะสำคัญของเมือง

๑. มีระบบเศรษฐกิจที่ใหญ่และแข็งแกร่ง
๒. เป็นจุดรวมของการลงทุนที่สำคัญของโลก
๓. มีการเชื่อมต่อกับระบบเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นอย่างแน่นแฟ้น
๔. มีความสะดวกในการติดต่อกับนานาชาติ
๕. มีระบบการศึกษาด้านเทคโนโลยีต่างๆ ที่ดี
๖. มีสภาพแวดล้อมเหมาะแก่การอยู่อาศัย

KHON KAEN SMART CITY

“ล้ำสมัย รวยปัญญา มากสินทรัพย์ สุขอย่างพอเพียง”

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
Digital Economy Promotion Agency

KHON KAEN
THINK TANK

KHON KAEN

- ① MEDICAL HUB
- ② TRANSPORTATION
- ③ MICE CITY

โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทางโรคไต ศูนย์เปลี่ยนถ่ายอวัยวะและคลังเลือดกลาง

โครงการก่อสร้างศูนย์บริการ การแพทย์ชั้นเลิศ และศูนย์อุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน

MEDICAL HUB

ที่ตั้งเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ ในภูมิภาคอาเซียน

เชี่ยวชาญการวินิจฉัยโรคติดต่อเขตร้อน มีความแม่นยำ รวดเร็วติดอันดับเอเชียและโลก

ศูนย์กลางการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะเทคโนโลยีด้านอาหาร คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ขยายจำนวนการรักษาผู้ป่วยใน เป็นปีละ 60,000 ราย

สามารถรองรับการรักษาผู้ป่วยนอก ปีละ 1,300,000 ราย

รองรับผู้ป่วยจากประเทศในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขงปีละ 21,000 ราย

ผลิตบัณฑิตแพทย์และแพทย์เฉพาะทาง ไม่ต่ำกว่า 3,000 คนต่อปี

สนามบินนานาชาติ ขอนแก่น
แล้วเสร็จปี 2563

เชื่อมต่อกุมิภาค
และกลุ่มประเทศอาเซียน

จำนวนผู้โดยสารกว่า 3,500 คนต่อวัน ●

มีเที่ยวบินให้บริการ 36 เที่ยวบินต่อวัน
เฉลี่ยการทำการบินในทุก 45 นาที ●

จะสามารถรองรับผู้โดยสารได้มากถึง 5 ล้านคนต่อปี ขณะนี้อัตราเฉลี่ย
ผู้โดยสารอยู่ที่ปีละไม่น้อยกว่า 1.5 ล้านคน ●

จะมีการขยาย 1 เส้นทางบิน
สามารถให้บริการเที่ยวบินได้
จากเดิม 6 เที่ยวบินต่อชั่วโมง
เพิ่มเป็น 10 เที่ยวบินต่อชั่วโมง ●

TRANSPORTATION

พัฒนาโครงข่ายเส้นทางคมนาคม
ในส่วนของถนนชั้นใน ●

พัฒนาระบบสัญญาณไฟจราจรอัจฉริยะ
ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ●

โครงการก่อสร้าง
รถไฟฟ้าระบบรางเบา LRT ●

พัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน
บริเวณพื้นที่โดยรอบสถานีรถไฟ
สถานีขนส่งรถโดยสารแห่งที่ 1, 2 และ 3 ●

สายในเมือง,
สายสำราญ-ท่าพระ,
สายหนองโครต-หนองใหญ่,
สายน้ำต้อน-ศิลา,
สายบ้านกุ่ม-บึงเนียม ●

MICE CITY

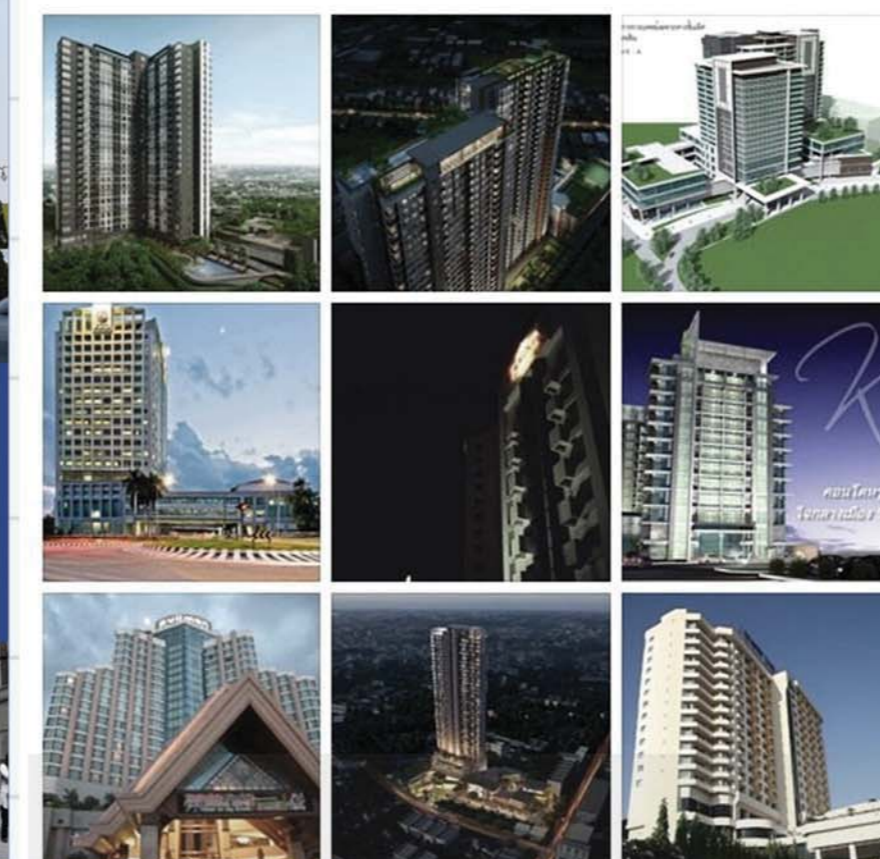
เมืองแห่งการประชุมของภาคอีสาน
และเป็นประตูสู่กลุ่มลุ่มแม่น้ำโขง

ตามแผนพัฒนาจังหวัดขอนแก่นมีเป้าหมายที่จะผลักดันให้ขอนแก่นเป็น

“มหานครแห่งอาเซียน”

ห้องพักรวมกว่า 5,000 ห้อง
มีเซอร์วิสอพาร์ทเมนต์และอพาร์ทเมนต์กว่า 10,000 ห้อง
ห้องสัมมนาขนาดใหญ่รองรับผู้เข้าร่วมงานได้ 3,000 คน

ขอนแก่นยังมีศักยภาพในการรองรับ
ผู้ที่เดินทางมาร่วมกิจกรรมทางธุรกิจจำนวนมาก

สนามบินนานาชาติขอนแก่น

ศูนย์กลางทางการค้าและการศึกษาในภาคอีสาน

เชื่อมต่อประเทศไทย พม่า เวียดนามเข้าด้วยกัน

เมืองศูนย์กลางการค้าและการขนส่ง

ประตูสู่ภูมิภาคอินโดจีนและประเทศจีนตอนใต้

Smart Mobility

- จราจรยุคใหม่
- LRT
- Shuttle Buses
- Smart Bus Stop
- Complete Street
- Automation and City Logistics
- Smart loop
- รถไฟฟ้าแบบแชร์ใช้

Smart Living

- Medical and Healthcare Application Services
- City Free Wifi
- Safety Khon Kean
- Safety and Emergency single App
- Creative District
- Smart Home
- Universal Design

Smart Citizen

- Stakeholder App
- Smart Education
- Idea bank and Co - working space
- 43 Innovations
- อาสา Smart

Smart Economy

- TOD
- Innovation and patent Marketing agent
- E-SAN Trading Center
- Housing : Job balance
- One Stop Service For Startup Ecosystem
- MICE City
- Smart Farming

Smart Environment

- Urban Park System
- ขยะต้นทาง
- Green building
- Smart Grid
- Solar roof
- IoT for Environment

Smart Governance

- Open Data
- Drone for city 3d mapping /BIM
- E -Government
- Innovation and Digital Park
- บริษัทจำกัด
- ขององค์กรปกครองท้องถิ่น

SCOPC
Smart City Operation Center

Internet of Things

WIFI → SENSOR → BIG DATA

Infrastructure

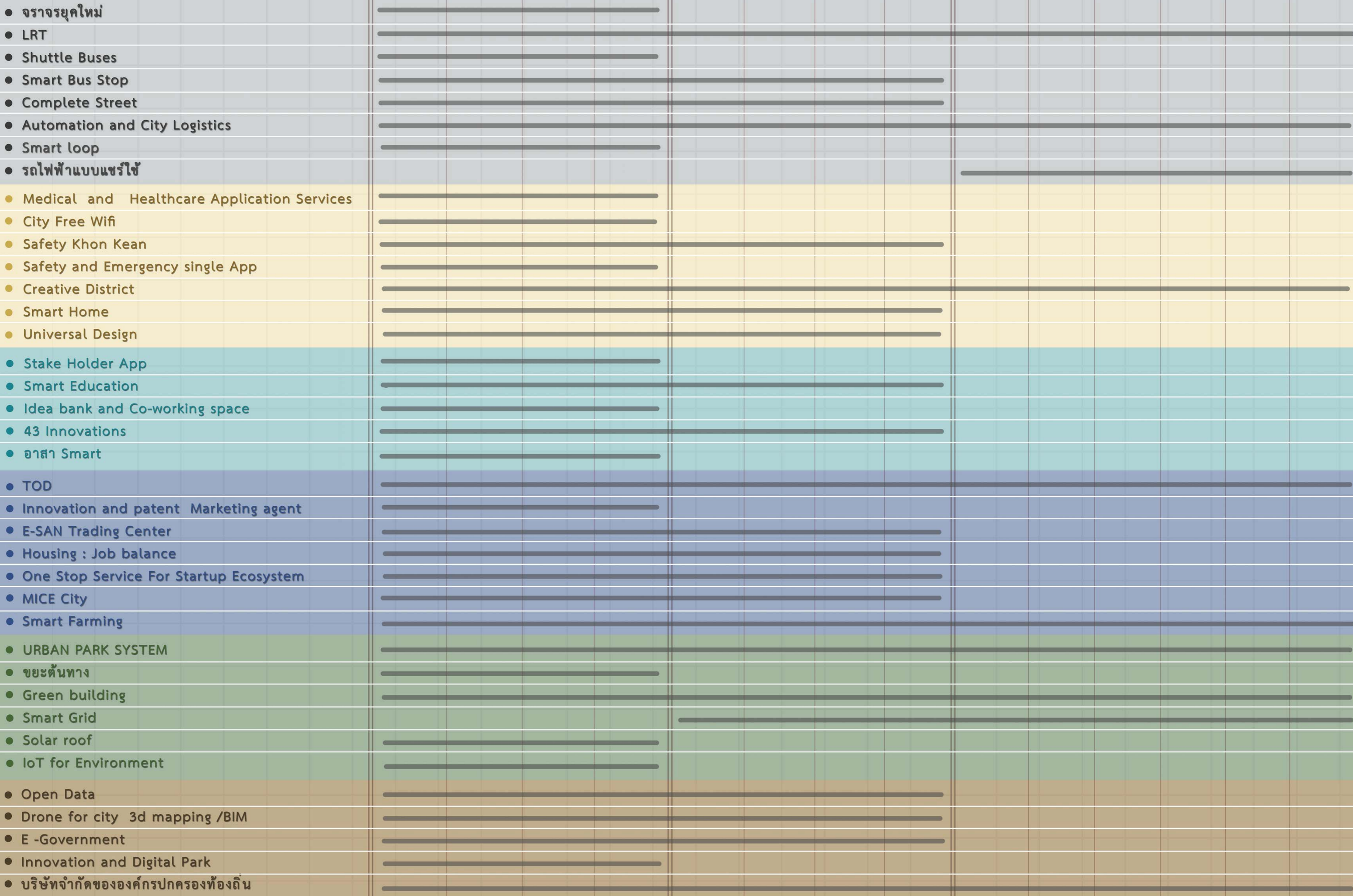
LRT and BUS

Urban Design (TOD)

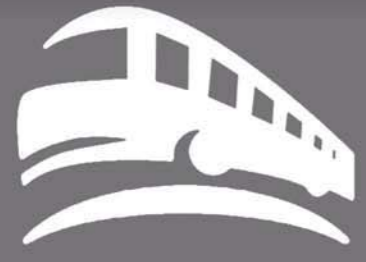
MOBILITY INFRA | CITY IOT INFRA

	๐ 60	๐ 61	๐ 62	๐ 63	๐ 64	๐ 65	๐ 66	๐ 67	๐ 68	๐ 69	๐ 70	๐ 71	๐ 72	๐ 73
BIG DATA			● Open data pilot project	[e-plan	● Prediction	● Realtime	● Transportacy							
SENSOR		● City sensor pilot		● City sensor complete ในเทศบาลนคร				● City sensor complete ทุกหัวเมือง						● City sensor complete ทุกเทศบาล
WIFI		● City pilot project		● Province free wifi										
LRT and BUS			● LRT L1 BUS L1	[New town — Down town]				● LRT L2+3 BUS L2+3						● LRT L4+5 BUS L4+5
Urban design			● Citizen Tod	● City plan ในเทศบาลนคร				TOD ทุกหัวเมือง						TOD ทุกเทศบาล

2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572

SMART MOBILITY

จราจรยุคใหม่

LRT

Shuttle Buses

Smart Bus Stop

Complete Street

Automation and City Logistics

Smart loop

รถไฟฟ้าแบบแชร์ใช้

1

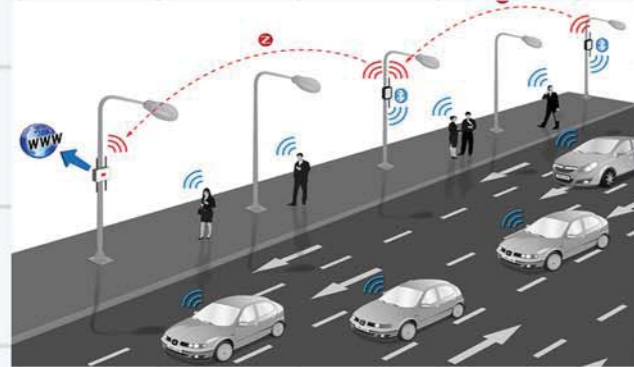
จราจรยุคใหม่

- IoT
- SENSOR
- Drone

โครงการ Sensor ที่จัดรด เพื่อหาตำแหน่งที่จัดรด โดยใช้ข้อมูลแบบ Real time

โครงการ City mobility single app. ตัวช่วยในทุกรูปแบบการเดินทาง

Bike share จักรยานแชร์ใช้ การให้บริการจักรยานสาธารณะ สำหรับการสัญจรในเมือง

โครงการสัญญาณไฟจราจรอัจฉริยะ ประชาชนสามารถเลือกเส้นทาง และวางแผนการเดินทางได้สะดวก

- ลดปัญหาการจราจรหนาแน่น
- ลดมลพิษทางอากาศ
- ลดการใช้พลังงานจากการเดินทาง

3

SHUTTLE BUSES

รถประจำทาง Free wifi สามารถระบุพิกัดและเวลา ให้สะดวกในการใช้บริการ

5

COMPLETE STREET

รูปแบบขนส่งมวลชนที่มีระบบจัดการและสภาพกายภาพที่ดี

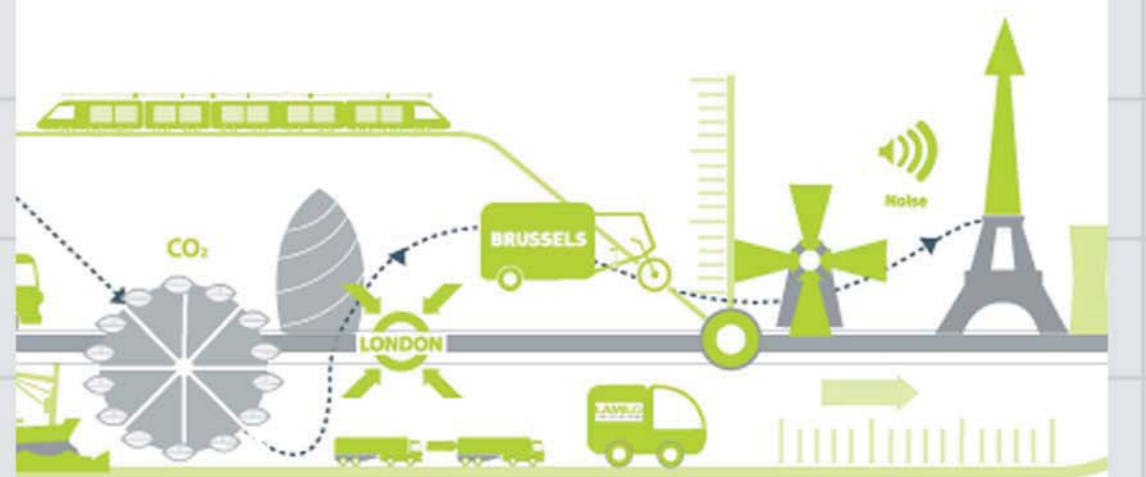

- การออกแบบเพื่อส่งเสริม
- ระบบขนส่งสาธารณะ
 - การเดิน
 - Non-motorized
- โดยมี IoT เข้ามาเกี่ยวข้อง

6

Automation and City Logistic

ใช้ระบบ Drone และ RTK (Real Time Kinetic) ช่วยในการคมนาคมขนส่ง

7

Smart Loop

ศึกษาการเชื่อมโยงของระบบขนส่งรูปแบบต่างๆ ทั้งทางอากาศและทางบก

8

รถไฟฟ้าแบบแชร์ใช้

พาหนะพลังงานไฟฟ้าส่วนบุคคลสำหรับประชาชน

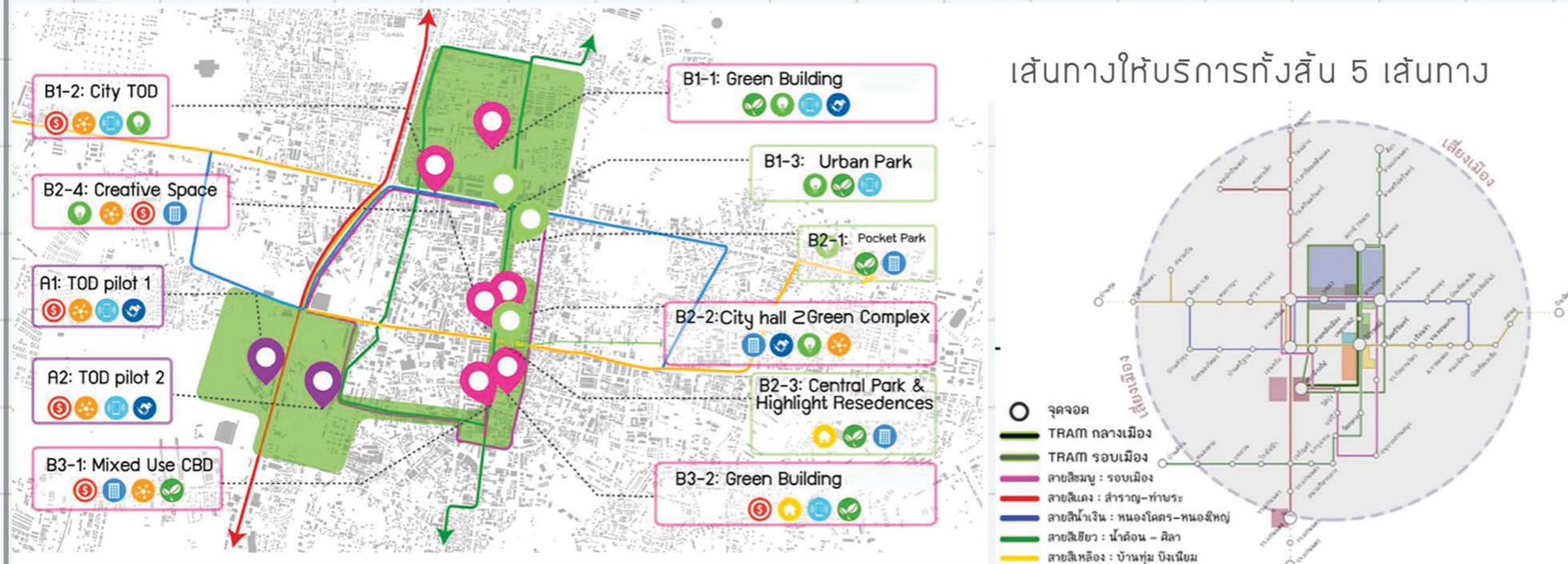

- ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการ
- เชื่อมโยงการจัดการอย่างเป็นระบบ
- ลดค่าพลังงานที่เกิดจากการเดินทางของประชาชน

2

LRT

โครงการขนส่งมวลชนรถไฟฟ้าระบบรางเบา จังหวัดขอนแก่น จะใช้รถรางเบาขนาดเล็ก ความกว้างประมาณ 2 เมตร 60 เซนติเมตร ความจุ 3 ตู้โดยสาร 180-200 คน

ป้ายรถประจำทางอัจฉริยะ เสริมสร้าง Complete street

SMART BUS STOP

4

SMART LIVING

Medical and Healthcare Application Services

CITY WIDE WIFI

Safety Khon Kaen

Safety and Emergency single App

Creative District

Smart Home

Universal Design

1

Medical and Healthcare Application Services

ใช้ IoT และ Application

- ช่วยเหลือ
- แนะนำ
- การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

นำร่องใน ● SW. ศูนย์ขอนแก่น
● SW. ศรีนครินทร์

การรักษาพยาบาลอัจฉริยะ ตั้งแต่ขั้นตอนการรับผู้ป่วยเชื่อมโยงข้อมูลเส้นทางที่ต้องการเดินทางและระบุเส้นทางที่สะดวกสามารถทำการปฐมพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพขณะขนส่งผู้ป่วยและทำการรักษาได้ต่อเนื่องเมื่อถึงสถานพยาบาล

3

Safety Khon Kaen

ใช้ ระบบ CCTV และ Drone

- เฝ้าสังเกตการณ์
- ค้นหาติดตาม
- ช่วยเหลือ

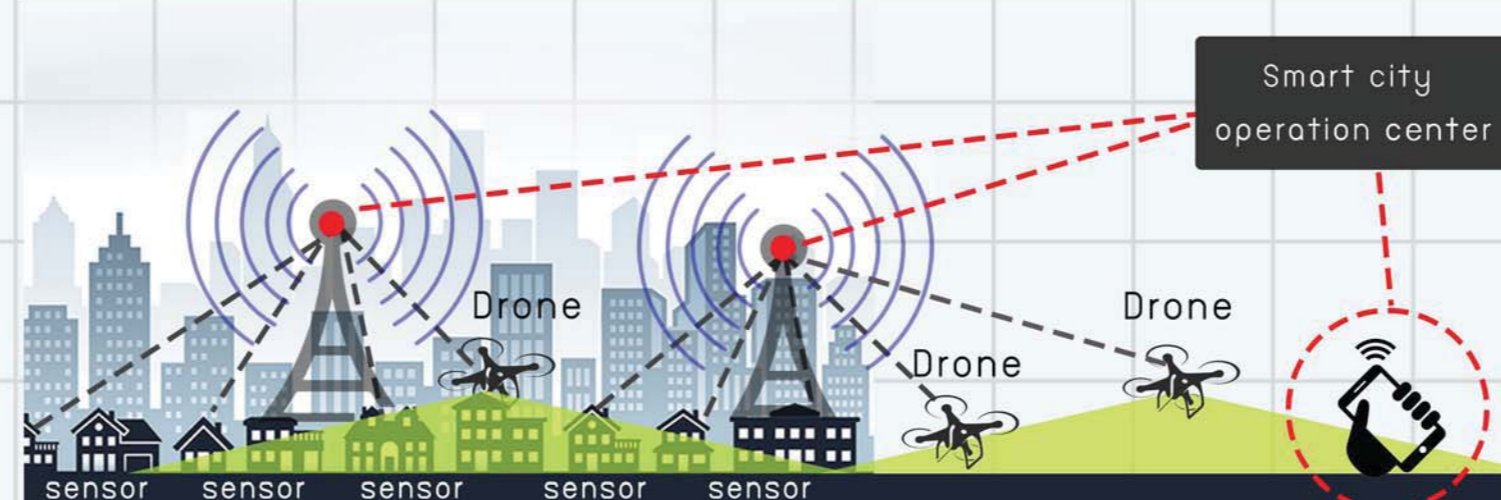
ทำการเก็บข้อมูลทางบกและอากาศแบบ Real time

2

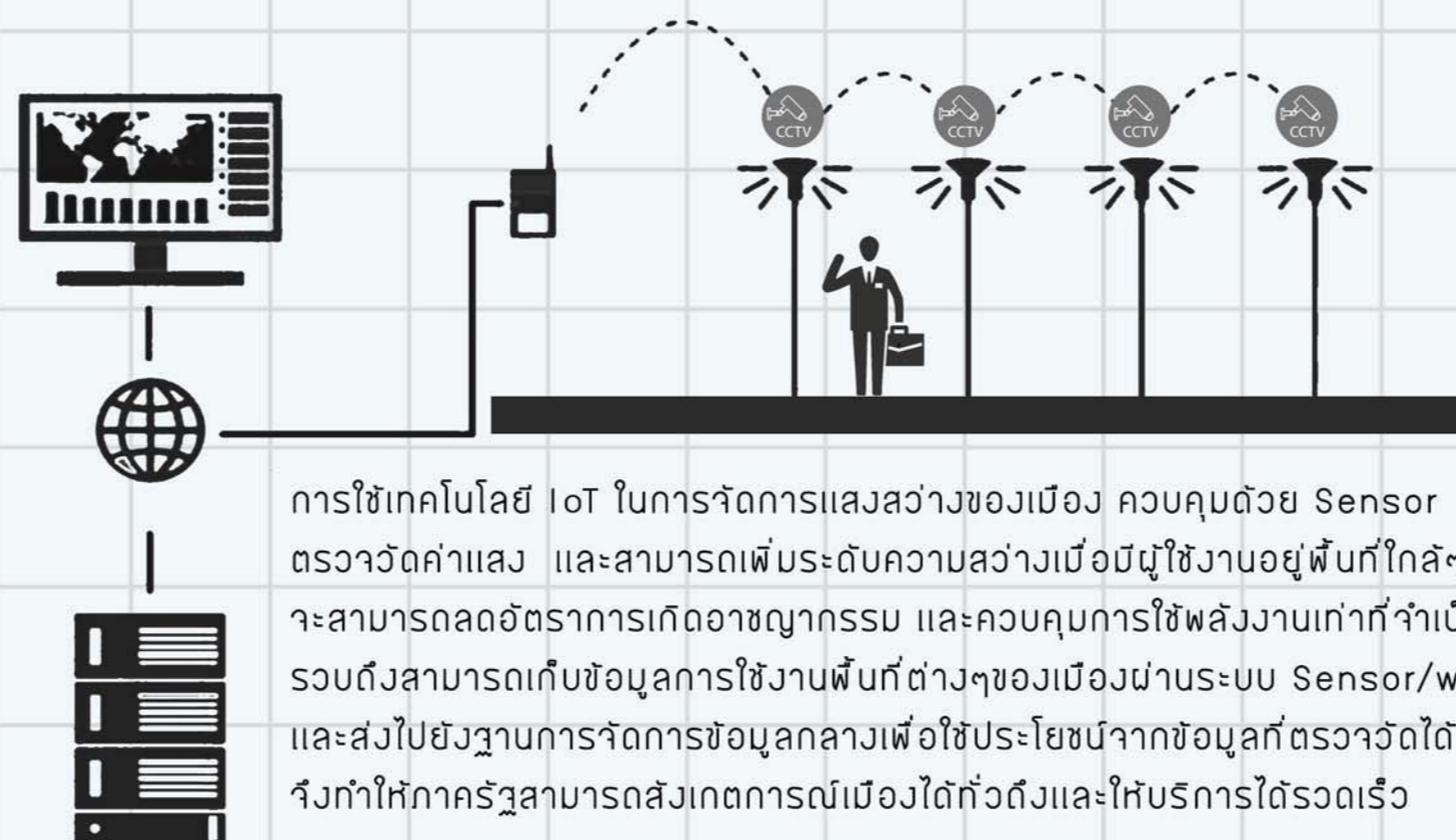
CITY WIDE WIFI

โครงสร้างพื้นฐานของระบบ IoT

ระบบพื้นฐานของการจัดการเมืองโดยใช้ IoT มีส่วนประกอบของการทำงานร่วมกันของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น Sensor Drone ที่ทำการเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันที่สุด มีการจัดการระบบเมืองที่มีประสิทธิภาพหน่วยงานกลางที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของเมือง

โครงการควบคุมแสงสว่างในเมือง ใช้ระบบ Sensor ตรวจสอบวัดแสงเพื่อความปลอดภัย

การใช้เทคโนโลยี IoT ในการจัดการแสงสว่างของเมือง ควบคุมด้วย Sensor ตรวจสอบวัดค่าแสง และสามารถเพิ่มระดับความสว่างเมื่อมีผู้ใช้งานอยู่พื้นที่ใกล้เคียง จะสามารถลดอัตราการเกิดอาชญากรรม และควบคุมการใช้พลังงานเท่าที่จำเป็น รวมถึงสามารถเก็บข้อมูลการใช้งานพื้นที่ต่างๆของเมืองผ่านระบบ Sensor/wifi และส่งไปยังฐานการจัดการข้อมูลกลางเพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ตรวจวัดได้ จึงทำให้ภาครัฐสามารถสังเกตการณ์เมืองได้ทั่วถึงและให้บริการได้รวดเร็ว

Safety and Emergency single App

4

- แจ้งเหตุฉุกเฉินต่างๆทำงานร่วมกับระบบ IoT

การทำงานประสานกันของระบบ IoT โดยการใช้ Drone เพื่อ monitoring และเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบ ส่งข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านระบบ Opendata

5

Creative District

พื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักคิดและผู้ประกอบการ

- กิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับย่าน

ใช้ระบบ IoT เชื่อมโยงกลุ่มนักคิด นักการผลิต การตลาดและผู้ประกอบการ เพื่อการแลกเปลี่ยนนวัตกรรมทางความคิด ให้ความคิดสร้างสรรค์สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกระดับ ภายใต้การกำกับดูแลและการส่งเสริมของผู้เชี่ยวชาญ

- เกิดธุรกิจสร้างสรรค์และการลงทุนของผู้ค้ารายย่อย

6

Smart Home

ระบบ IoT ในระดับครัวเรือน

- ความปลอดภัยในการใช้ชีวิต
- ลดการใช้พลังงาน
- ให้ความรู้เกี่ยวกับพลังงาน

เป็นการบูรณาการการใช้ IoT เพื่อการจัดการระดับครัวเรือนทั้งในด้านการจัดการทรัพยากร ชยะ และการเก็บข้อมูลด้านพลังงาน

7

Universal Design

การออกแบบอาคาร พื้นที่ใช้สอย

และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน

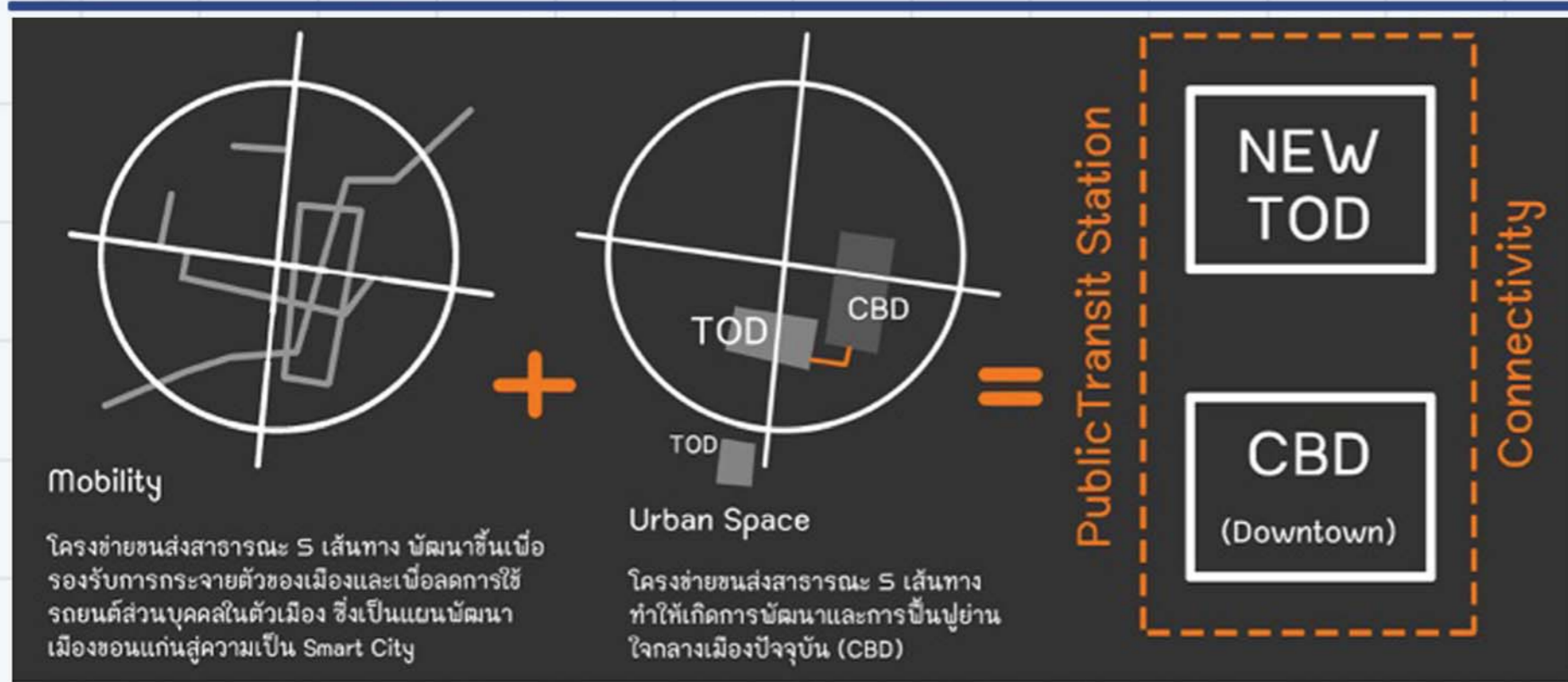
ตัวอย่าง : ห้องน้ำผู้พิการ

SMART ECONOMY

TOD	Progress bar (full)
Innovation and patent Marketing agent	Progress bar (full)
E-SAN Trading Center	Progress bar (full)
Housing : Job balance	Progress bar (full)
One Stop Service For Start up Ecosystem	Progress bar (full)
MICE City	Progress bar (full)
Smart Farming	Progress bar (full)

1 TOD การพัฒนาพื้นที่โดยรอบระบบขนส่งมวลชนตามรูปแบบ TOD in Urban design context เพื่อสร้างเมืองกระชับ ซึ่งจะเป็นทั้งแหล่งงานที่พักอาศัย และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ของเมือง

2 Innovation and patent Marketing agent
สร้างธุรกิจจากองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ผ่านตัวแทนการตลาดที่มีมาตรฐานการขายและราคา

3 แหล่งรวมธุรกรรมและสินค้าของภาคอีสานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการค้า

E-SAN Trading Center

4 ออกกฎหมายที่ให้ประโยชน์แก่นักพัฒนาพื้นที่ในด้านการลงทุนและภาษี โดยมีเงื่อนไขให้สร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย และเพิ่มค่า FAR ในเขตเมือง

Housing : Job balance

5 One Stop Service for Start up Ecosystem
การสร้าง Platform ที่ผู้เริ่มทำธุรกิจสามารถทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและแหล่งลงทุน

6 MICE City

KHON KAEN MICE

- ศูนย์กลางบริหารราชการ
- ศูนย์รวมสถาบันอุดมศึกษาและการแพทย์
- ส่งเสริมให้เป็นนครไอซีที
- มีศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติขอนแก่น

7 Smart Farming

● การส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานการผลิตทั้งด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี

● ระบบที่ช่วยตัดสินใจด้านการลงทุนทางการเกษตร

- การวิเคราะห์ปัจจัยการผลิต
- การออกแบบแปรรูปผลผลิต
- การเพิ่มรายได้ระหว่างรอผลผลิต

โดยใช้เทคโนโลยี Robotic ช่วยในการประกอบเกษตรกรรม

● เครื่องมือช่วยในการออกแบบพื้นที่การเกษตรแบบ Farm manual consultant สำหรับผู้ประกอบการรายย่อย ใช้ IoT แบบ E-Commerce และการทำบัญชีแบบ E-Accounting

● ยกระดับอาชีพ ส่งเสริมให้ลูกหลานทำอาชีพเกษตรกร

SMART CITIZEN

- Stakeholder App.
- Smart Education.
- Idea bank and Co-working space
- 43 Innovations
- อาสา Smart

ช่วงเวลาดำเนินงาน
ช่วงที่1 ช่วงที่2 ช่วงที่3

4

43 Innovations

การบูรณาการแนวคิดและขับเคลื่อน
การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองจาก

"43นวัตกรรม เมือง"

ให้เกิดเป็นรูปธรรม

1

Stakeholder App.

การสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านระบบ IoT

การรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนทางความคิด
ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนเมือง
เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเมืองขอนแก่น
สู่เมืองที่มีความพร้อมในทุกมิติ โดยการนำ
เทคโนโลยี IoT ช่วยกระจายการมีส่วนร่วม
และสร้างความเข้าใจในการพัฒนาร่วมกัน

3

Idea bank and Co-working space

การสร้าง Creative space ในระดับเมือง บริเวณพื้นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเดิม
เกิดแหล่งเรียนรู้รูปแบบและสร้างสรรค์ของเยาวชนและผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์

การอนุรักษ์อาคารและพัฒนาให้เกิดเป็น
creative space แห่งใหม่ของเมือง
โดยมีแนวคิดที่จะปรับปรุง และพัฒนา
ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างสร้างสรรค์
แก่สาธารณะชน

- Learning Zone
- Commercial Zone
- Recreation Zone
- Public Zone

5

อาสา Smart

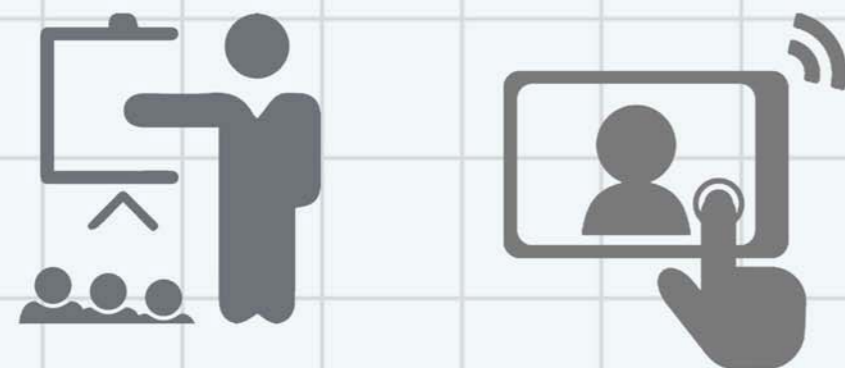

การส่งเสริมคุณธรรม
จิตอาสาของประชาชน
โดยเป็นการรวมกลุ่มที่
ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น

2

Smart Education.

ระบบนิเวศและการเรียนรู้ของประชาชนทั่วไปส่งเสริมการเรียนรู้
● โดยการเรียนการสอน แบบ Interactive สำหรับทุกเพศทุกวัย

มีการบริการบทเรียนออนไลน์ในองค์ความรู้ต่างๆมีการให้บทเรียน
และการประเมินความรู้เพื่อสร้างพัฒนา นำไปสู่การต่อยอดความรู้

- Smart Classroom
บริการระบบการศึกษาโดยพัฒนาผู้สอน
หลักสูตร ครอบคลุมและชุมชน
ตั้งแต่ระดับอนุบาล-ระดับอุดมศึกษา

- Khonkaen Bilingual kindergarten
ส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาหลัก 2 ภาษา
ตั้งแต่ระดับอนุบาล

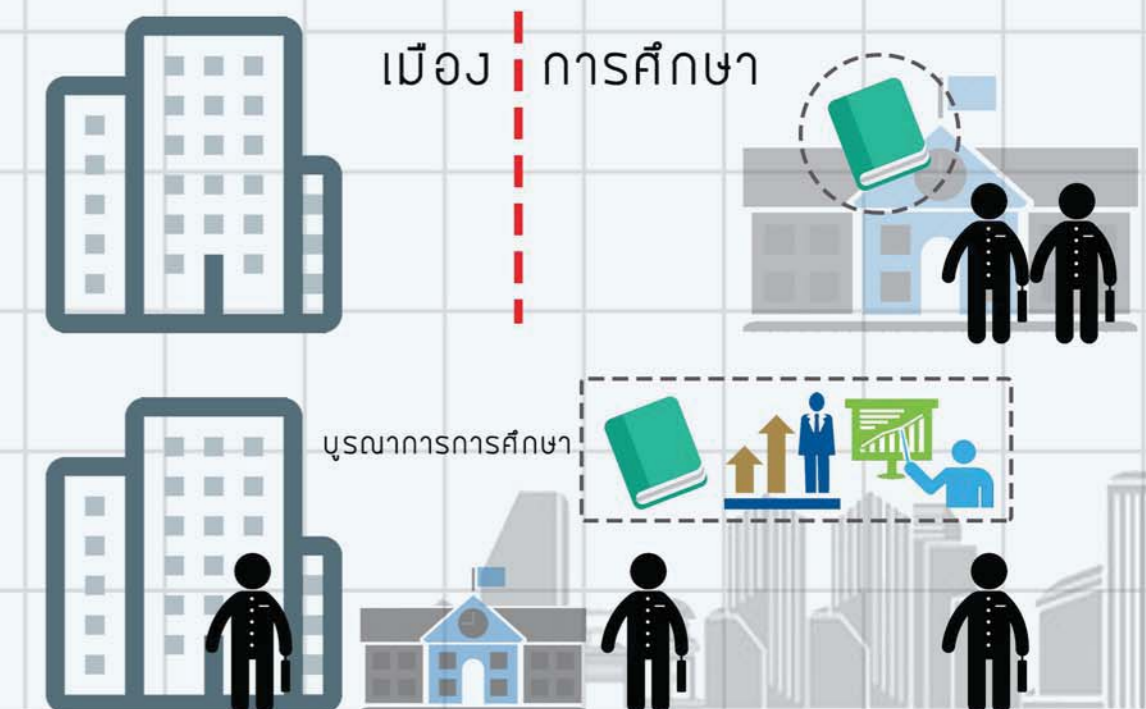
THE BILINGUAL

BRAIN

- City Campusการขยายขอบเขตของสถานศึกษากับเมือง
เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพไปพร้อมกับเมือง

SMART ENVIRONMENT

ช่วงเวลาดำเนินงาน
 ช่วงที่1 ช่วงที่2 ช่วงที่3

URBAN PARK SYSTEM

ชยะต้นทาง

Green building

Smart Grid

Solar roof

IoT for Environment

1 Urban park system

สร้างพื้นที่สีเขียวตามแนวถนนตามกรอบ Open space system เช่น โครงการ Urban park Central park Pocket park และ Green corridor

การจัดการถนนในเมือง โดย Green Infrastructure
 โครงสร้างพื้นฐานสีเขียวเป็นยังธรรมชาติที่มี
 เครือข่ายถึงธรรมชาติและระบบนิเวศของ
 Multi-Function ในพื้นที่เมือง

- Green Street
- Green Roof
- Green Building
- Vertical Green Garden

ทางเท้า
 บรรยากาศร่มรื่น
 เหมาะกับการเดิน
 ส่งเสริม ลดการใช้
 รถยนต์ส่วนตัว

ทางจักรยาน
 สำหรับคนขี่
 ถนนมีเลนเฉพาะ
 เพื่อให้สะดวก
 ต่อการใช้งาน

**TRAM
 MRT
 รถยนต์
 สาธารณะ**

ทางรถยนต์
 ลดพื้นที่ถนน
 เพื่อให้เพิ่มทางเท้า
 ลดการใช้รถยนต์
 ในบริเวณกลางเมือง

เกาะกลางถนน

การจัการพื้นที่รอบระบบขนส่งสาธารณะ
 โดยการสร้างพื้นที่สีเขียวกระตุ้นการเดินเท้า
 และการจัดพื้นที่ Recreation ตามแนวถนน

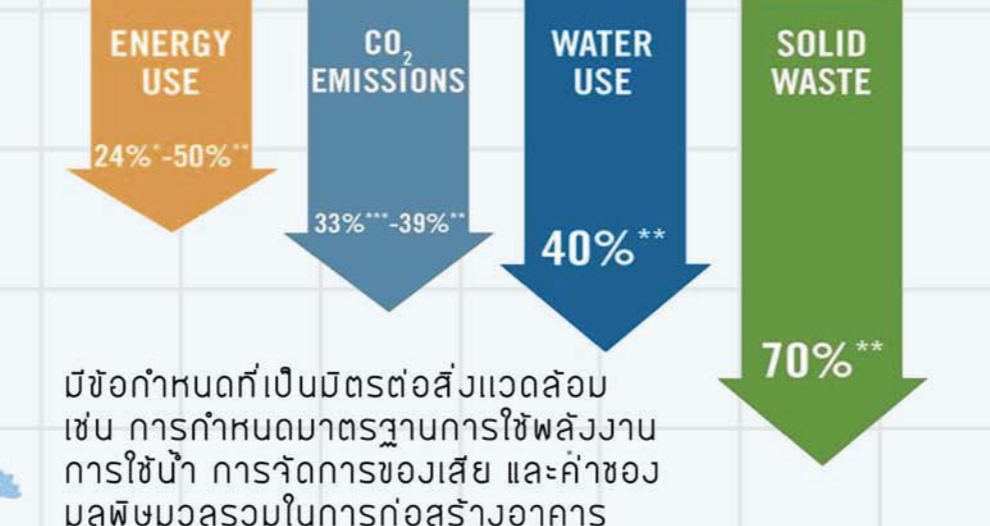
2 ชยะต้นทาง

ส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนมีการกำจัด คัดแยกขยะตั้งแต่
 ต้นทาง ลดมลพิษและชยะของเมือง ง่ายต่อการจัดการ

3 Green building

ส่งเสริมให้ใช้มาตรฐานอาคารเขียวในการก่อสร้าง
 อาคารใหม่โดยให้ผลประโยชน์ทางธุรกิจต่อนักลงทุน

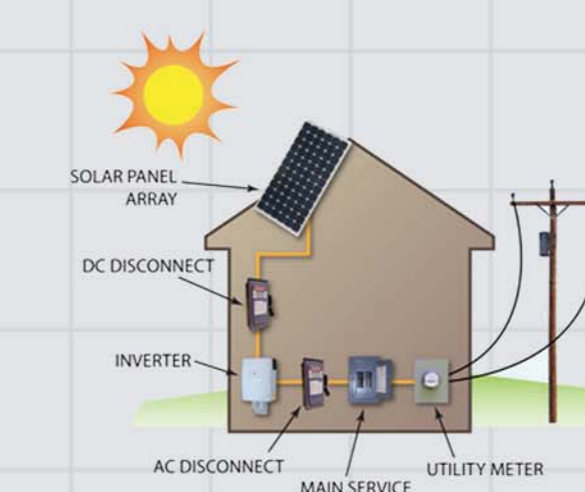
4 Smart Grid

ใช้พลังงานทดแทนจากทุกแหล่ง ควบคุมค่าพลังงาน
 ของจังหวัดให้อยู่ในระดับคงที่ในระยะเวลา 25 ปี
 เพื่อดึงดูดนักลงทุน

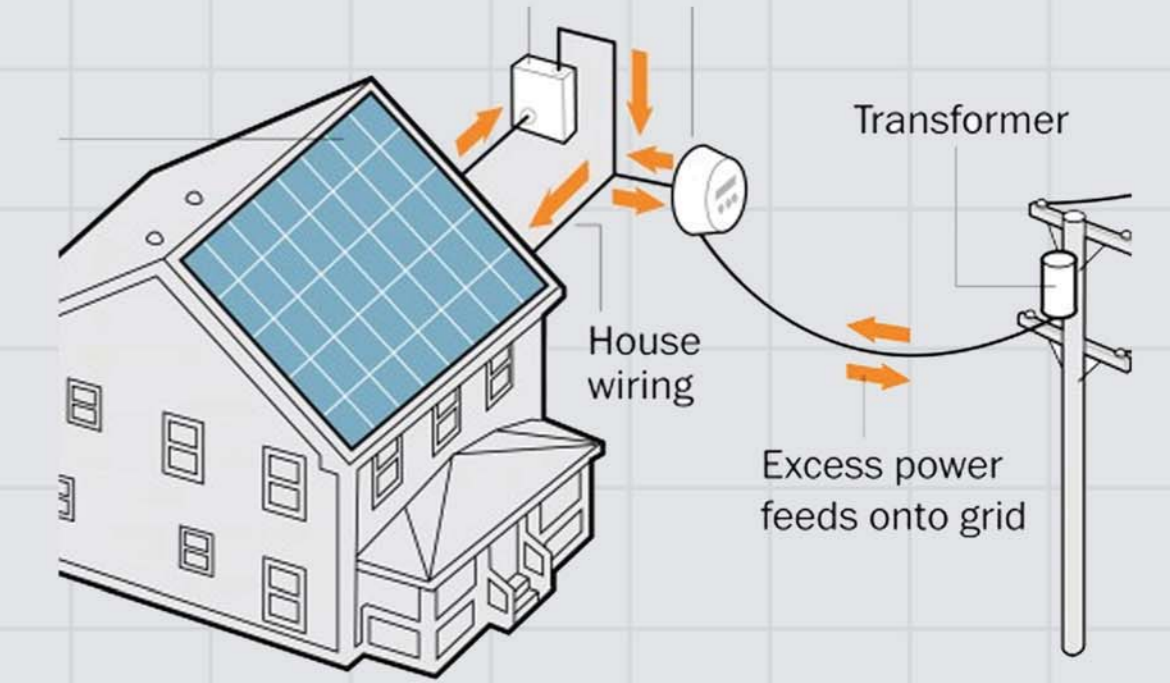

5

Solar roof
 ส่งเสริมให้ครัวเรือนใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์
 เพื่อใช้ในครัวเรือน ช่วยให้ค่าพลังงานของเมืองลดลง

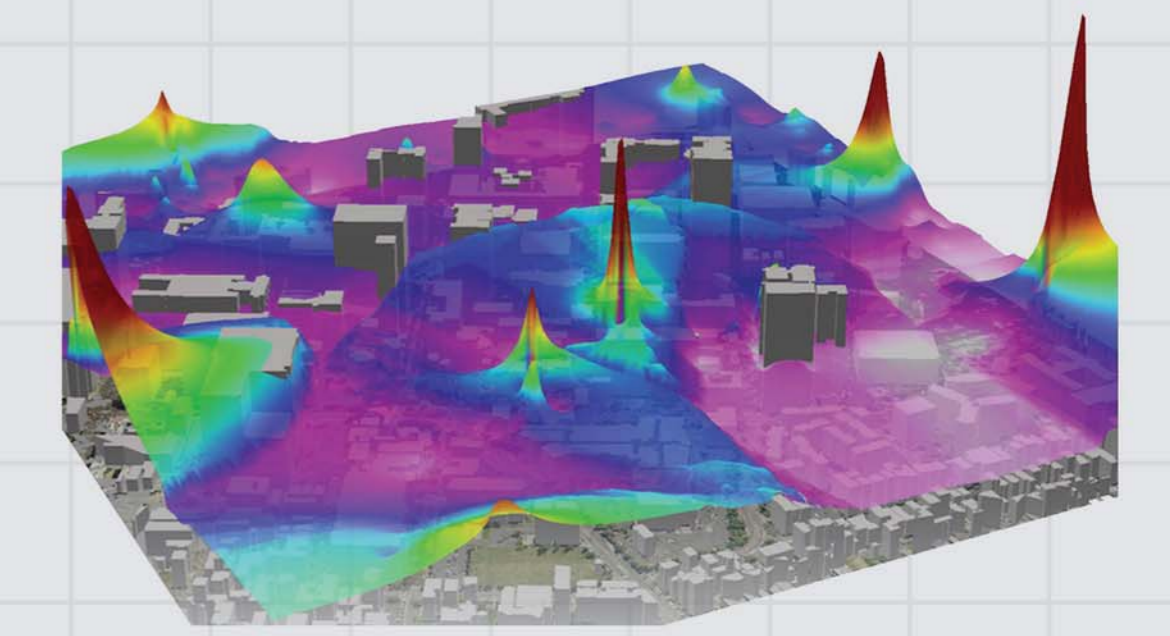
ส่งเสริมให้มีการใช้ Solar roof
 สามารถเก็บพลังงานอย่างถูกต้อง
 ภาครัฐให้การสนับสนุนในการติดตั้ง
 เชื่อมโยงเป็นระบบการพลังงานและ
 ช่วยกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในการ
 อนุรักษ์พลังงานของประเทศ

6

IoT for Environment

ใช้ระบบ IoT จัดการทรัพยากรและมลภาวะ ตั้งแต่ระดับครัวเรือน
 จนถึงระดับเมือง ให้อยู่ในมาตรฐาน Eco-city standard

SMART GOVERNANCE

ช่วงเวลาดำเนินงาน
ช่วงที่1 ช่วงที่2 ช่วงที่3

- Open Data
- Drone for city 3d mapping /BIM
- E -Government
- Innovation and Digital Park
- บริษัทจำกัดขององค์กรปกครองท้องถิ่น

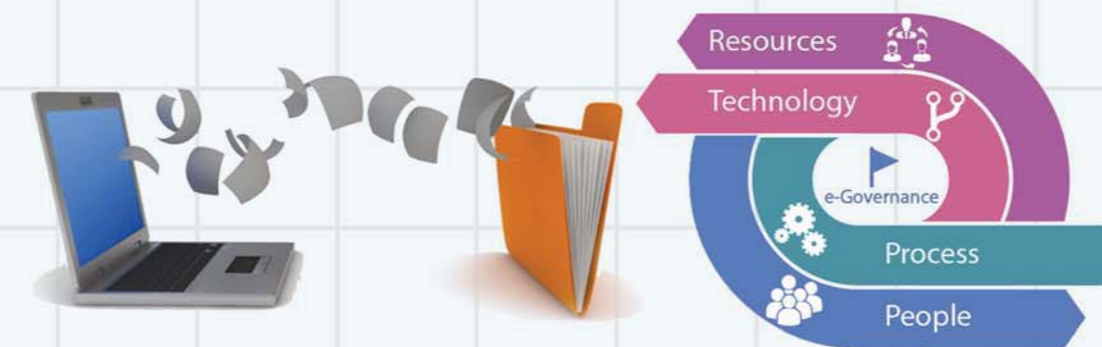
1 Big Data 3 E -Government

ใช้ IoT เป็นตัวช่วยในการเปิดเผยข้อมูลของรัฐแก่ประชาชน และสร้างฐานข้อมูลใหม่โดยประยุกต์กับฐานข้อมูลเดิม

- ประสิทธิภาพในการจำแนกข้อมูล GIS ขั้นสูง ที่มีหลายชั้นข้อมูล ที่ทันสมัย
- เก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน
- เพิ่มความโปร่งใสให้หน่วยงานของรัฐ

ใช้ IoT ในการบริการข้อมูลของรัฐ ทั้งภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน

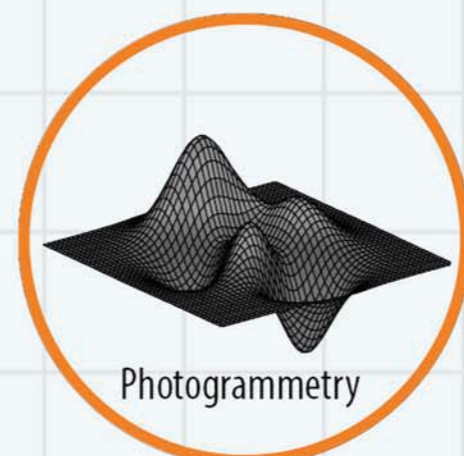
- ออกแบบวิธีการบริการประชาชนรูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ IoT เช่น One stop services
- ใช้แบบฟอร์มที่มีรูปแบบเดียวกัน
- ลดการใช้เอกสารที่เป็นกระดาษ

2 Drone for city 3d mapping /BIM

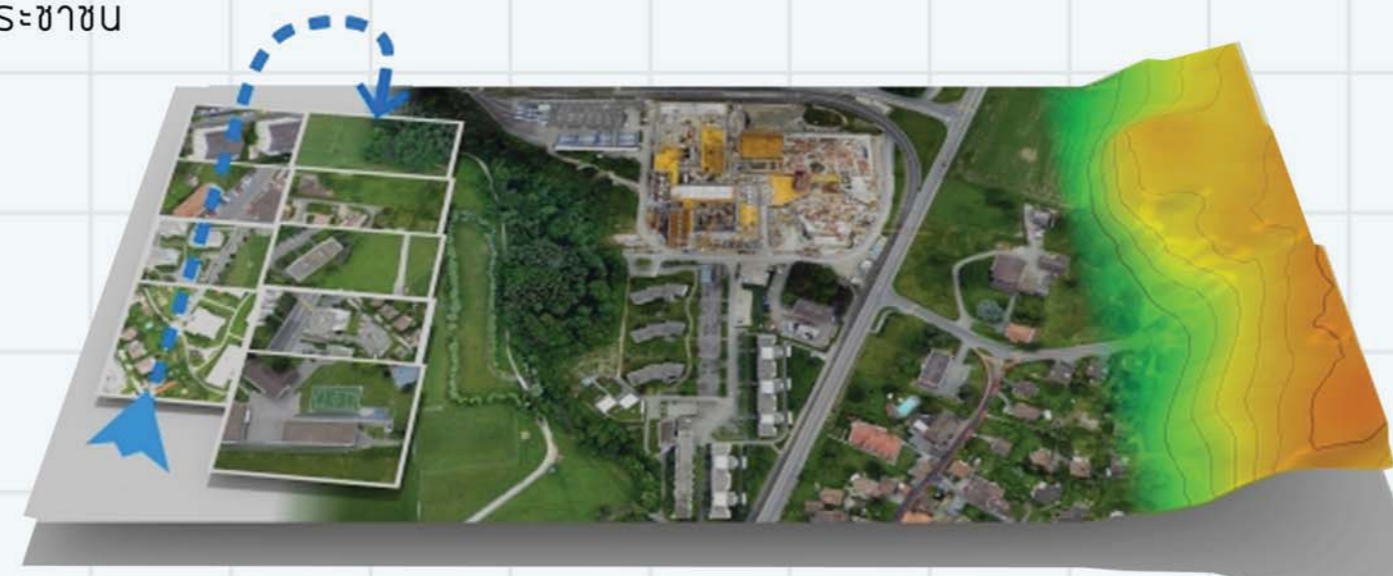
จังหวัดสามารถสร้างข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์และภาพถ่ายของเมืองได้เอง โดยใช้ Drone สำรวจและรวบรวมข้อมูลเพื่อออกแบบและพัฒนาเมืองให้แก่ประชาชน

Drone ทำงานร่วมกับ Sensor และ Wifi เพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

นำข้อมูลมาใช้สร้างแบบจำลองของเมือง แบบ Realtime

จำลองเมืองแบบ 3 มิติ เพื่อเก็บข้อมูลและเพื่อการจัดการที่สะดวกรวดเร็ว ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ทำให้ชุมชนเมืองเข้าใจการพัฒนาเมืองและพร้อมร่วมมือ

4 Innovation and Digital Park

- ดึงดูดในสถาบันวิจัย และพัฒนาระดับโลก
- นักวิจัย
- นักประดิษฐ์
- ผู้ผลิต
- นักออกแบบ
- ผู้ประกอบการ
- ชุมชน

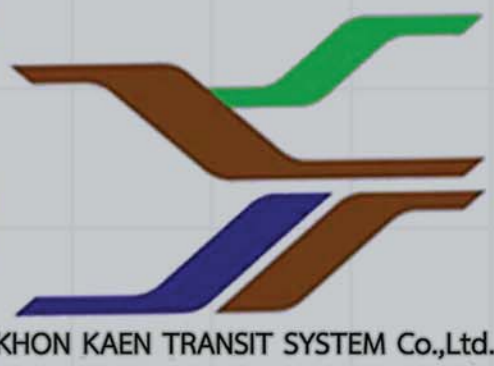
ร่วมพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรม ให้คำปรึกษาดังขั้นตอนการผลิตแบบครบวงจร

3 บริษัทจำกัดขององค์กรปกครองท้องถิ่น

มีบุคคลมืออาชีพในการจัดการปัญหาของเมือง การจัดการในรูปแบบบริษัทจะช่วยให้มีการแก้ปัญหาที่กระชับและมีประสิทธิภาพ

5 เทศบาลเมืองขอนแก่น ลงนาม MOU จัดตั้งบริษัทจำกัด

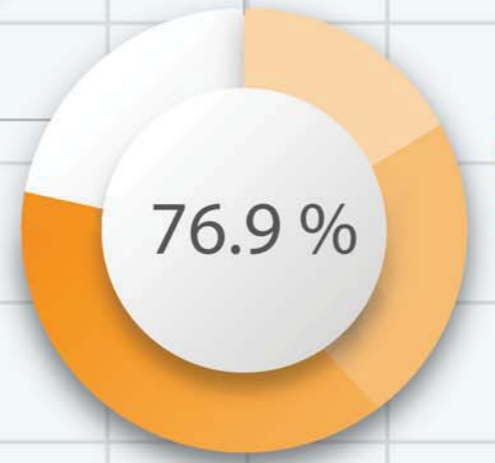
ยุคศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	THAILAND 4.0	แผนพัฒนาจังหวัดขอนแก่น	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี					
				1. ความมั่นคง	2. สร้างความสามัคคีในการแข่งขัน	3. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	4. สร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม	5. การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	6. ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
การระดมทุน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
LRT	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
SHUTTLE BUSES	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
SMART BUS STOP	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
COMPLETE STREET	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Automation and City Logistics	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Smart loop	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
รถไฟฟ้าแบบแชร์ใช้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Medical and Healthcare Application Services	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
CITY WIDE WIFI	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Safety Khon Kean	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Safety and Emergency Single App	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Creative District	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Smart Home	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Universal Design	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Stake Holder App.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Smart Education.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Idea bank and Co-working space	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
43 Innovations	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
อาสา Smart	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
TOD	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Innovation and Patent marketing agent	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
E-SAN Trading Center	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Housing : Job balance	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
One Stop Service for Start up Ecosystem	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MICE City	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Smart Farming	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
URBAN PARK SYSTEM	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ชยะต้นทาง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Green building	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Smart Grid	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Solar roof	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
IoT for Environment	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Open Data	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Drone for city 3d mapping /BIM	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
E -Government	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Innovation and Digital Park	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
บริษัทจำกัดขององค์กรปกครองท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

SMART MOBILITY
SMART LIVING
SMART CITIZEN
SMART ECONOMY
SMART ENVIRONMENT
SMART GOVERNANCE

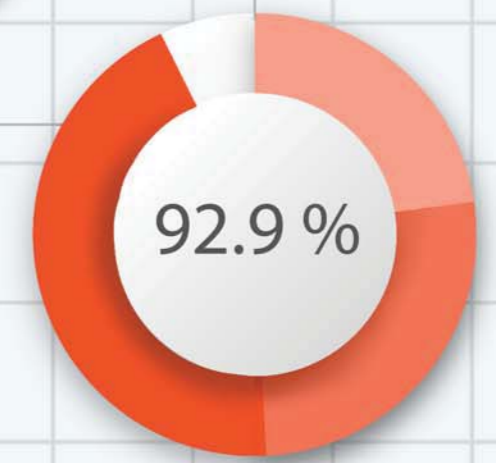

GPP มวลรวมจังหวัด

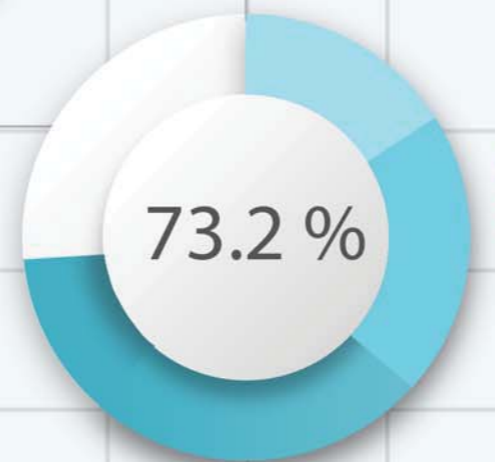
GPP ภาคการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม

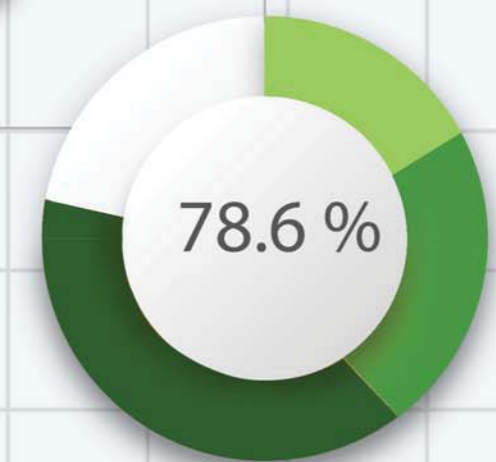
GPP ภาคการศึกษา

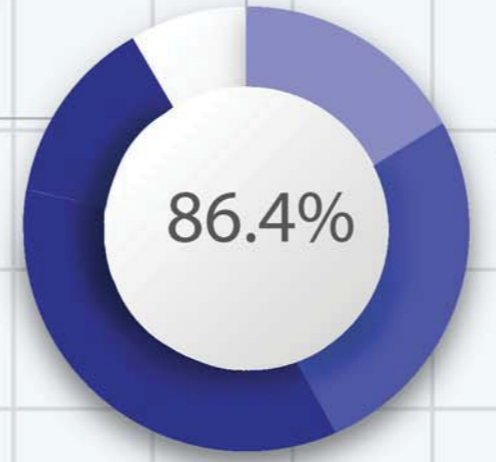
GPP ภาคการขายส่ง การขายปลีก

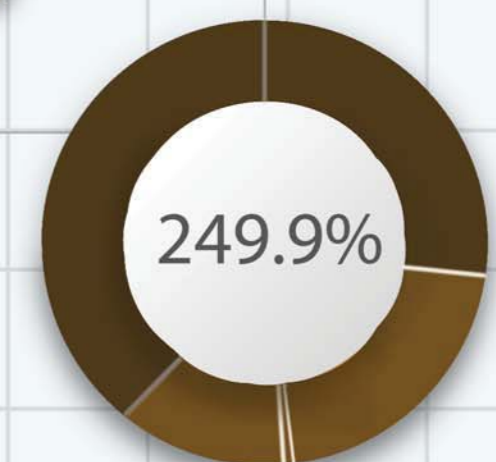
GPP ภาคเกษตร

GPP ภาคอุตสาหกรรม

GPP ภาคการบริการสุขภาพและสังคม

ชื่อโครงการ : Khon Kaen Smart City

1. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด

1.1 ลักษณะทางกายภาพ

1.1.1 ที่ตั้งและภูมิประเทศ

จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 25 - 17 องศาเหนือและเส้นแวงที่ 101 - 103 องศาตะวันออก ซึ่งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ห่างจากกรุงเทพมหานคร 445 กิโลเมตร มีพื้นที่ 10,885.99 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 6.8 ล้านไร่ ภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ มีลักษณะสูงต่ำสลับเป็นลูกคลื่นลาดเทไปทางทิศตะวันออกและทิศใต้ มีที่ราบลุ่มแถบลุ่มน้ำชีและลุ่มน้ำพอง พื้นที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 100 - 200 เมตร

1.1.2 อาณาเขต

ทิศเหนือ	- ติดกับจังหวัดอุดรธานี เลย และหนองบัวลำภู
ทิศใต้	- ติดกับจังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์
ทิศตะวันออก	- ติดกับจังหวัดกาฬสินธุ์และมหาสารคาม
ทิศตะวันตก	- ติดกับจังหวัดชัยภูมิและเพชรบูรณ์

1.1.3 ภูมิอากาศ

ในรอบปี 2556 อุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 41.8 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 5 เมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 11.6 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม

1.2 การปกครองและประชากร

1.2.1 การปกครอง

- อำเภอ จำนวน 26 อำเภอ 198 ตำบล 2,331 หมู่บ้าน และ 389 ชุมชน
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 225 แห่ง
- ราชการส่วนภูมิภาค 33 ส่วนราชการ
- ราชการส่วนกลางและรัฐวิสาหกิจ 227 หน่วยงาน

1.2.2 ประชากร

ประชากรรวม ประชากรรวม 1,781,655 คน แยกเป็นชาย 881,591 คน หญิง 900,064 คน จำนวนบ้าน 561,774 หลัง แยกเป็นชาย 881,591 คน หญิง 900,064 คน จำนวนบ้าน 561,744 หลัง

1.3 สภาพเศรษฐกิจ

1.3.1 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (ปี 2551 – 2555)

โดยในปี 2555 จังหวัดขอนแก่นมี GPP มูลค่าจำนวน 185,603 ล้านบาท เป็นลำดับที่ 14 ของประเทศ และเป็นลำดับที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองจากจังหวัดนครราชสีมา

สาขาการผลิตที่สร้างรายได้ให้กับจังหวัดขอนแก่น ในปี 2555 คือ สาขานอกภาคเกษตร มีมูลค่า 163,144 ล้านบาท ในขณะที่สาขาภาคเกษตรมีมูลค่า 22,451 ล้านบาท

สาขานอกภาคเกษตร มีมูลค่าอันดับ 1 คือ สาขาผลิตอุตสาหกรรม มีมูลค่า 77,001 ล้านบาท รองลงมาคือสาขาการศึกษา มีมูลค่า 18,468 ล้านบาท และการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมฯ มีมูลค่า 16,426 ล้านบาท

รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร (Per Capita GPP) ของจังหวัดขอนแก่น ปี 2555 คือ 106,583 บาท อยู่ในอันดับที่ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นอันดับที่ 33 ของประเทศ (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2555)

1.3.2 อุตสาหกรรม

มีโรงงานอุตสาหกรรมได้รับอนุญาตให้ประกอบการ จำนวนทั้งสิ้น 4,131 โรงงาน เงินทุน 77,233,083,744 บาท คนงาน 85,528 คน

1.3.3 เกษตรกรรม

มีพื้นที่การเกษตร 4,369,043 ไร่ (ร้อยละ 64.19 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอยู่ในเขตชลประทาน 757,542 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 13.14 ของพื้นที่การเกษตร หรือร้อยละ 8 ของพื้นที่จังหวัด) จำนวนคนทำงานในภาคเกษตร 439,583 คน (ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น 2555) โดยพืชที่สำคัญ คือ ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน และสัตว์เศรษฐกิจสำคัญ คือ โคเนื้อ สุกร ไก่เนื้อ และโคนม

1.3.4 การเงินการธนาคาร

เป็นที่ตั้งของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสถาบันการเงินพิเศษของรัฐ ได้แก่ ธ.เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธ.ออมสิน ธ.อาคารสงเคราะห์ ธ.พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธ.เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธ.อิสลามแห่งประเทศไทย รวมทั้ง ธ.พาณิชย์สาขาหลักและสาขาย่อย รวมทั้งสิ้น 168 แห่ง

1.3.5 การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว

มีโรงแรม 252 แห่ง ห้องพัก 8,163 ห้อง มีศูนย์การค้าขนาดใหญ่ 6 แห่ง และขนาดกลาง 23 แห่ง โรงภาพยนตร์ 20 โรง สถานบริการ 48 แห่ง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดขอนแก่น 2557)

การท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางการประชุมสัมมนา (MICE City) การคมนาคมสะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน พื้นที่ฟรี WiFi ในที่สาธารณะ จำนวน 661 จุด สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ ทำให้มีนักท่องเที่ยวและผู้มาประชุมสัมมนา รวมถึงรายได้จากการท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.3.7 พลังงาน

มีโรงงานผลิตเอทานอล 2 แห่ง โดยมีกำลังการผลิตจากมันสำปะหลัง 130,000 ลิตร/วัน และจากกากน้ำตาล 150,000 ลิตร/วัน สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 667 แห่ง สถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) จำนวน 9 แห่ง สถานีบริการก๊าซ LPG 61 แห่ง และร้านจำหน่ายก๊าซหุงต้ม (LPG) 680 แห่ง

1.4 ลักษณะทางสังคม

1.4.1 แรงงาน

ประชากรและกำลังแรงงาน จากผลสำรวจสถานะการทำงานของประชากร ไตรมาส 3/2557 (กรกฎาคม – กันยายน) พบว่ามีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,741,649 คน เป็นผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 1,435,734 คน คิดเป็นร้อยละ 82.43 ของประชากรรวมทั้งสิ้น เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานมีจำนวน 874,947 คน คิดเป็นร้อยละ 60.94 ของผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยแบ่งเป็นผู้มีงานทำจำนวน 859,259 คน คิดเป็นร้อยละ 99.60 ผู้ว่างงานจำนวน 3,477 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40 และผู้ที่รอฤดูกาลจำนวน 12,211 คน คิดเป็นร้อยละ 1.42 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ส่วนผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานมีจำนวน 560,787 คน คิดเป็นร้อยละ 39.06 ของผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป แบ่งเป็นกลุ่มทำงานบ้านจำนวน 164,255 คน คิดเป็นร้อยละ 11.44 เรียนหนังสือจำนวน 212,136 คน คิดเป็นร้อยละ 14.78 และอื่นๆ จำนวน 184,396 คน คิดเป็นร้อยละ 12.84 ของผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

การว่างงาน มีผู้ว่างงานจำนวนทั้งสิ้น 22,677 คน เป็นชายจำนวน 7,646 คน คิดเป็นร้อยละ 33.72 เป็นหญิงจำนวน 15,031 คน คิดเป็นร้อยละ 66.28 ของผู้ว่างงานทั้งหมด

การจัดหางานในประเทศ มีผู้ขึ้นทะเบียนสมัครงานทั้งสิ้น 19,744 คน ตำแหน่งงานว่าง 20,213 อัตราผู้ขึ้นทะเบียนหางานที่ได้รับการบรรจุงานจำนวน 12,883 คน คิดเป็นร้อยละ 65.25 ของผู้ขึ้นทะเบียนทั้งหมด

แรงงานต่างด้าว จังหวัดขอนแก่นมีนายจ้าง/สถานประกอบการที่จ้างแรงงานต่างด้าว จำนวน 1,092 แห่ง และมีแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานในจังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 6,084 คน

1.5.2 ประกันสังคม

กองทุนประกันสังคม

1. สถานประกอบการ	5,776	แห่ง
2. ผู้ประกันตน	170,962	คน

กองทุนเงินทดแทน

1. นายจ้าง	5,047	คน
2. ลูกจ้าง	100,539	คน
3. จ่ายเงินทดแทน	3,986,727.11	บาท

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดขอนแก่น

1.5.3 ด้านการศึกษา

โรงเรียนทุกสังกัดที่เปิดทำการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,247 แห่ง จำนวนนักเรียน 251,305 คน จำนวนครู 10,464 คน จำนวนห้องเรียน 13,299 ห้อง

- สถาบันระดับอุดมศึกษา จำนวน 15 แห่ง
- โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 11 แห่ง

1.5.4 สาธารณสุข

สถานบริการด้านสาธารณสุข มีโรงพยาบาล 31 แห่ง สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น 22 แห่ง มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2 แห่ง กระทรวงกลาโหม 1 แห่ง กรมอนามัย 1 แห่ง กรมสุขภาพจิต 1 แห่ง กรมการแพทย์ 1 แห่ง เอกชน 3 แห่ง

1. สถานบริการสาธารณสุข สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	277	แห่ง
2. สถานบริการสาธารณสุข สังกัดกระทรวงอื่น	6	แห่ง
3. สถานบริการสาธารณสุขเอกชน โรงพยาบาลเอกชน	3	แห่ง
4. หน่วยงานบริหารและศูนย์วิชาการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	34	แห่ง

1.4.5 บุคลากรด้านสาธารณสุข

1) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	9,794 คน
2) กระทรวงอื่นๆ	6,155 คน
3) เอกชน	830 คน

รวมแล้ว 16,779 คน คิดเป็นอัตราส่วนต่อประชากร 1 : 105 คน

1.4.6 ศาสนาและวัฒนธรรม

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา 1,466 แห่ง ประกอบด้วย วัด 1,371 แห่ง โบสถ์คริสต์ 58 แห่ง มัสยิด 7 แห่ง และสุเหร่า 2 แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม - บาลี 26 แห่ง และมหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่ง (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดขอนแก่น 2557)

1.5 โครงสร้างพื้นฐาน

1.5.1 เส้นทางคมนาคม

ทางรถยนต์ มีทางหลวงแผ่นดินผ่านพื้นที่จำนวน 7 สาย ได้แก่

ทางหลวงหมายเลข 2 : สระบุรี-นครราชสีมา-ขอนแก่น-อุดรธานี-หนองคาย

ทางหลวงหมายเลข 12 : ขอนแก่น-เพชรบูรณ์

ทางหลวงหมายเลข 23 : แยกจากทางหลวงหมายเลข 2 ผ่านอำเภอบ้านไผ่

(ขอนแก่น – มหาสารคาม)

ทางหลวงหมายเลข 201 : ขอนแก่น-ชัยภูมิ-เลย

ทางหลวงหมายเลข 207 : ขอนแก่น-บุรีรัมย์

ทางหลวงหมายเลข 208 : ขอนแก่น-มหาสารคาม

ทางหลวงหมายเลข 209 : ขอนแก่น-กาฬสินธุ์

- ทางรถไฟ เส้นทางจาก กรุงเทพฯ-หนองคาย ขนานกับทางหลวงหมายเลข 2 หรือถนนมิตรภาพ

- ทางเครื่องบิน มีท่าอากาศยานพาณิชย์ 1 แห่ง ห่างจากตัวเมือง 8 กิโลเมตร

1.5.2 สื่อสารและโทรคมนาคม

มีที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน 28 แห่ง แยกเป็นประเภทรับฝาก (ปทฝ.) 4 แห่ง และประเภทรับ-จ่าย (ปทจ.) 24 แห่ง มีสำนักงานเขตโทรศัพท์ภูมิภาคที่ 2 ซึ่งมีชุมสายในการปฏิบัติงานในจังหวัด 8 แห่ง

สื่อมวลชนมีสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT ขอนแก่น สำนักประชาสัมพันธ์เขต 1 สถานี นอกจากนี้ยังมีสถานีวิทยุกระจายเสียง 14 สถานี หนังสือพิมพ์ส่วนกลาง 12 ฉบับ และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 13 ฉบับ (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดขอนแก่น 2555)

1.5.3 ประปา

การประปา มีสำนักงานประปาอยู่ในพื้นที่ จำนวน 9 แห่ง ให้บริการจ่ายน้ำประปา 8 แห่ง ได้แก่ สำนักงานประปาขอนแก่น บ้านไผ่ ชุมแพ น้ำพอง ชนบท กระนวน หนองเรือ และเมืองพล จำนวนผู้ใช้น้ำรวม 164,581 ราย กำลังการผลิตที่ใช้งาน 8,700 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ปริมาณน้ำผลิต 63,543,401 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำจำหน่าย 43,375,003 ลูกบาศก์เมตร

1.5.4 ไฟฟ้า

การไฟฟ้ามีแหล่งผลิตไฟฟ้าที่สำคัญ คือ โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ และโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมน้ำพอง กำลังผลิต เมกกะวัตต์ และ 710 เมกกะวัตต์ตามลำดับ 25.2 สถานการณ์ใช้ ไฟฟ้าของจังหวัดขอนแก่น 478,919 ครั้วเรือน มีไฟฟ้าใช้แล้ว 464,286 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละที่มีไฟฟ้าใช้แล้ว 96.94

1.6 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.6.1 ป่าไม้

- (1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 22 ป่า เนื้อที่ 1,697,520 ไร่
- (2) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ และวนอุทยานแห่งชาติ 6 แห่ง 483,789 ไร่
- (3) ป่าชุมชน จำนวน 229 แห่ง พื้นที่ 53,059-2-76 ไร่
- (4) พื้นที่ป่า 713,921.60 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 10.72 ของพื้นที่จังหวัด (ปี 2556)

1.6.2 แหล่งน้ำ

(1) น้ำผิวดิน

จังหวัดขอนแก่นอยู่ในเขตของกลุ่มน้ำหลัก 2 กลุ่มน้ำ คือ กลุ่มน้ำมูลและกลุ่มน้ำชี โดยมีลำน้ำสายหลักที่ไหลผ่านจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ลำน้ำพอง ลำน้ำเชิญ และลำน้ำชี ซึ่งสามารถแบ่งพื้นที่จังหวัดขอนแก่นทั้งหมดออกเป็น 11 กลุ่มน้ำ และจังหวัดขอนแก่นมีลำน้ำที่สำคัญไหลผ่าน 3 สาย ดังนี้

1) ลำน้ำพอง ลำน้ำพองสามารถแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- 1.1) ลำน้ำพองตอนบน
- 1.2) ลำน้ำพองตอนล่าง

2) ลำน้ำเชิญ มีต้นกำเนิดจากสันปันน้ำของกลุ่มน้ำป่าสักและกลุ่มน้ำชี ใน จ.ชัยภูมิ และ อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น และไหลลงเขื่อนอุบลรัตน์ที่ อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น

3) ลำน้ำชี

(2) น้ำบาดาล

บ่อบาดาลในจังหวัดขอนแก่นมีจำนวน 6,377 บ่อ บ่อน้ำบาดาลส่วนใหญ่จะใช้ประโยชน์ เพื่อการผลิตน้ำประปาหมู่บ้านและเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ส่วนบ่อบาดาลที่ใช้สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การประมง และการเลี้ยงสัตว์ มีอยู่บ้างแต่เป็นจำนวนไม่มากนัก

หมายเหตุ รายละเอียดข้อมูลของจังหวัดขอนแก่นแสดงในภาคผนวก [หน้า 29](#)

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาจังหวัดขอนแก่นให้เป็น เมือง Smart City โดยพัฒนาให้ครบทั้ง 6 ด้าน คือ Smart Mobility , Smart Living, Smart Economy , Smart Citizen , Smart Environment และ Smart Governance
2. เพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพของจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้จังหวัดขอนแก่นเป็นเมืองที่ “ล้ำสมัย รวยปัญญา มากสินทรัพย์ สุขอย่างพอเพียง”

หลักการและเหตุผล

- **สถานการณ์เชิงนโยบายของประเทศ**

จากยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งมีการกำหนดกรอบวิสัยทัศน์ต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ภายใต้หลักการสำคัญคือการน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม รวมถึงการสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ โดยการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทย จากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในด้านต่างๆ ส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงในระยะสั้นและระยะยาวเชื่อมโยงเศรษฐกิจของประเทศเข้ากับระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น เกิดรูปแบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางของร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ซึ่งทำให้เกิดคตินิยมประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และมุ่งเน้นให้คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาตินี้ประกอบไปด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กรอบวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้มีการกำหนด ตำแหน่งยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) ที่สำคัญ อาทิ การกำหนดประเทศไทยเป็นประเทศศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุนโดยการใช้ความได้เปรียบของสถานที่ตั้งเป็นจุดแข็งทางเศรษฐกิจ

นอกจากนี้รัฐบาลได้กำหนดนโยบายภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติวาระขับเคลื่อน Thailand 4.0 ในการนำพาประเทศไทยข้ามผ่านกับดักรายได้ปานกลาง ความเหลื่อมล้ำ และความไม่สมดุลในการพัฒนาสู่ความเข้มแข็งจากภายในตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกระทั่งสามารถเป็นประเทศโลกที่หนึ่งในปี พ.ศ. 2575 ซึ่งกำหนดทิศทางให้ประเทศไทยมีความเข้มแข็งจากภายใน คือ มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ(Economic Wealth) , อยู่ดี มีสุข

(Social Well-beings) , ยกกระดับคุณค่ามนุษย์(Human Wisdom) และรักษาสีสิ่งแวดล้อม(Environmental Wellness) โดยมีเป้าหมายที่จะเป็นประเทศรายได้สูงที่กระจายตัว, มีสังคมที่มีคุณภาพ, สร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเน้นนวัตกรรมสามารถแข่งขันระดับโลก, มีการพัฒนาการศึกษาและเทคโนโลยีติดอันดับต้นๆของโลก, สร้างวิสาหกิจและ Startup ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม, เตรียมคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21และมีการกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ในเวทีโลก

การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ในเวทีโลกภายในวาระขับเคลื่อน Thailand 4.0 นั้น ได้มีการกำหนดให้ประเทศไทย มี 5 จังหวัด Smart City ภายใน 10 ปี ปัจจุบันจังหวัดภูเก็ต และจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้เริ่มดำเนินการแล้วโดยเป็นการทำงานร่วมกันของหน่วยงานราชการต่างๆในจังหวัด และ DEPA (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล) ล่าสุดสำนักงาน DEPA จังหวัดขอนแก่นได้มีแผนการดำเนินงาน Khon Kaen Smart City ที่มีปัจจัยเพื่อการพัฒนา 3 ประการคือ (1) การบูรณาการเทคโนโลยี(Technology Integration) (2)การพัฒนาการบริหารจัดการ(Governance) และ (3)การสร้างการเรียนรู้ให้ประชาชน(Learning) โดยมีแนวคิดหลักในการบริหารกระจายการพัฒนาสู่ทุกพื้นที่ในจังหวัดขอนแก่นและการให้บริการโดยใช้การเชื่อมโยงสารสนเทศจากโครงสร้างและองค์ประกอบของเมือง รวมถึงผู้อยู่อาศัย ธุรกิจและกลุ่มอื่นๆ ขณะนี้ได้มีการยื่นเสนอโครงการเพื่อของบประมาณในการดำเนินการในระยะเวลาที่ 1 คือ การศึกษาและจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเมืองอัจฉริยะจังหวัดขอนแก่น เป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงเป็นที่มาของแผนแม่บทฉบับนี้

หมายเหตุ เอกสารฉบับนี้ผ่านคณะกรรมการสมาร์ทซิตีจังหวัดขอนแก่นและได้มีการส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานในจังหวัดกว่า 200 หน่วยงาน เพื่อนำมาบูรณาการเป็นแผนแม่บทสมาร์ทซิตีจังหวัดขอนแก่น

● โอกาสของจังหวัดขอนแก่น

จากการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศในการเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งโลจิสติกส์ของภูมิภาคพบว่า จังหวัดขอนแก่นมีศักยภาพของพื้นที่ที่เหมาะสมเนื่องด้วยเป็นเมืองเศรษฐกิจขนาดใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงสู่กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) และประเทศในกลุ่มประชาคม ASEAN ภายใต้กลยุทธ์ของแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ.2558-2561) ที่สำคัญ คือ

- ศูนย์กลางการค้า การลงทุนและบริการ
- ศูนย์กลางการแพทย์และสาธารณสุข
- ศูนย์กลางการศึกษา
- ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งโลจิสติกส์และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า
- ศูนย์กลางการแปรรูปการเกษตรและอุตสาหกรรมสีเขียว
- ศูนย์กลางการประชุมและการท่องเที่ยว

ด้วยเหตุที่ว่าจังหวัดขอนแก่นมีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ เมืองขอนแก่นจึงถูกตั้งให้เป็นเมืองที่สำคัญของประเทศและโดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการตั้งสำนักงาน สถานศึกษา มหาวิทยาลัย และหน่วยงานราชการต่างๆ ที่สำคัญของภูมิภาคไว้ที่จังหวัดขอนแก่น เมืองขอนแก่นจึงได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้เมืองขอนแก่นเป็นเมืองมีศักยภาพในหลายด้าน ได้แก่ (1) ด้านการศึกษา เนื่องจากด้วยจังหวัดขอนแก่นเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแรกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจัดตั้งขึ้นตามจุดประสงค์เพื่อให้การศึกษาชั้นสูงขยายออกไปถึงภูมิภาค ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีนักศึกษาจำนวนทั้งหมด 39,506 คน มีหลากหลายสาขาวิชา ทั้งกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และที่โดดเด่นในปัจจุบันคือ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ เนื่องจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีโรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ที่สามารถผลิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญได้ปีละกว่า 200 คน สามารถรองรับผู้ป่วยได้จำนวนมาก มหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพของโรงพยาบาลศรีนครินทร์ให้ เป็นศูนย์กลางด้านการรักษาพยาบาล หรือ Medical Hub ในระดับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศูนย์กลางบริการรักษาพยาบาลของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยจะมีศูนย์วิจัยการแพทย์เฉพาะทางชั้นเลิศเพิ่มขึ้น เช่น โรคมะเร็ง โรคมะเร็ง โรคหัวใจ เป็นต้น มีบุคลากรทางการแพทย์ อาคารและครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่มีศักยภาพสูง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรักษาผู้ป่วย ช่วยบรรเทาผู้ป่วยในการเข้าไปรักษาในกรุงเทพมหานครรวมทั้งมีส่วนช่วยรักษาพยาบาลผู้ป่วยจากกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการรักษาพยาบาลของเอเชีย เพิ่มศักยภาพการให้บริการรักษาพยาบาลมากขึ้น ดังนี้

- ขยายจำนวนการรักษาผู้ป่วยในเป็นปีละ 60,000 ราย
- ผู้ป่วยนอกเป็นปีละ 1,300,000 ราย
- ผู้ป่วยจากประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเป็นปีละ 21,000 ราย
- พัฒนาเป็นโรงเรียนแพทย์ชั้นนำของประเทศ ผลิตบัณฑิตแพทย์และแพทย์เฉพาะทาง จำนวนไม่ต่ำกว่า 3,000 คนต่อปี

(2) ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม นอกจากการเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์แล้ว ขอนแก่นยังเป็นจังหวัดเศรษฐกิจและศูนย์กลางของการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาค เป็นจุดหมายที่สำคัญในยุทธศาสตร์แนวพื้นที่ เศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (EWEC) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงประเทศไทยเข้ากับประเทศเพื่อนบ้านอีก 4 ประเทศคือจีน เวียดนาม ลาว และพม่า โดยใช้เส้นทางผ่านจังหวัดขอนแก่นในฐานะศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน และการขนส่ง และยังเป็นจุดหมายปลายทางหลักสำหรับธุรกิจการจัดประชุมและนิทรรศการในภูมิภาคอินโดจีนและตอนใต้ของประเทศจีนเป็นศูนย์กลางแห่งเทคโนโลยีสะอาดในประเทศไทยจากการอนุมัตินิคมอุตสาหกรรม “สีเขียว” ของรัฐบาล และเป็นสถานที่ตั้งของศูนย์การประชุมที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ในพื้นที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น) อีกทั้งกำลังมีการพัฒนาโครงการ Khon Kaen Convention Exhibition Center เป็นโครงการศูนย์ประชุมและแสดงสินค้า บนที่ดินขนาดประมาณ 26 ไร่ ก่อสร้างเป็นอาคารขนาดพื้นที่ 26,000 ตร.ม. ด้วยงบประมาณประมาณ 1,000 ล้านบาท กำหนดจะแล้วเสร็จ พร้อมเปิดใช้ กลางปี 2560 โดยมุ่งหวังให้เป็นศูนย์ประชุมและแสดงสินค้าที่ใหญ่ที่สุดของภูมิภาค ที่สามารถจุคนได้สูงสุดถึง 7,000 ที่นั่ง และยังมี โรงแรมระดับ 5 ดาวมากมาย รวมทั้งมีสนามบินนานาชาติขอนแก่นซึ่งมีแผนการขยายจากสนามบินเดิม คุณสมบัติทั้งหมดนี้ช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการดึงดูดการลงทุนและการจัดอีเวนต์ธุรกิจของจังหวัดได้เป็นอย่างดี

(3) ด้านการคมนาคมขนส่ง จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ในจุดที่ถนนมิตรภาพ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2) และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12 (ถนนสายเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก) ตัดผ่าน ซึ่งเป็นเส้นทางสำคัญในการเดินทางจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางเข้าไปสู่ภาคเหนือตอนล่างที่อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ นอกจากนี้ยังเป็นจุดเชื่อมในการเดินทางเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปยังจังหวัดชายแดนที่ติดกับประเทศลาว และต่อไปยังจีน และด้วยศักยภาพของเมืองที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นจึงทำให้เมืองขอนแก่นไม่ได้เป็นแค่เมืองทางผ่าน แต่ยังเป็นเมืองที่มีความสามารถดึงดูดนักลงทุนได้ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่นมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในพื้นที่มากถึง 4,131 แห่ง มีพื้นที่ภาคการเกษตรครอบคลุมถึงกว่า 4,369,043 ไร่ เป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ และด้วยความเป็นจังหวัดใหญ่มีประชากรมากถึง 1.8 ล้านคน ทำให้เมืองขอนแก่นสามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งโลจิสติกส์และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าได้ ด้วยเหตุนี้ชาวขอนแก่น หน่วยงานราชการ และเอกชนจึงได้เล็งเห็นว่าขอนแก่นจำเป็นต้องพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องและสร้างสรรค์ จึงได้มีการมีส่วนร่วมศึกษาข้อมูล ความเป็นไปได้และจัดทำโครงการต่างๆเพื่อรองรับการพัฒนาขยายตัวของเมือง และเพื่อส่งเสริมศักยภาพที่ได้กล่าวมาแล้วให้แข็งแกร่งขึ้นไปพร้อมกับการเพิ่มศักยภาพในด้านอื่นๆต่อไปในอนาคต โดยมีโครงการที่มีการริเริ่มเช่น โครงการการรถไฟฟ้ารางเบา เส้นทางท่าพระ-สำราญ โครงการ Medical Hub ก่อสร้างแล้วเสร็จ 1 อาคาร คือ อาคารกัลยาณิวัฒนานุสรณ์ เปิดใช้เมื่อปลายปี 2559 ที่ผ่านมาและยังมีโครงการ และยังมีโครงการของภาคเอกชนที่ไม่ได้กล่าวถึงอีกหลายโครงการ

● แนวคิดและหลักการ

หลักการและแนวทางการพัฒนา " Smart City " ซึ่งอยู่ภายใต้นโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย4.0 ที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการระบบเศรษฐกิจ ประชากร ควบคู่กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นมิตรต่อระบบนิเวศน์ ให้ทุกมิติของการพัฒนารุดหน้าประสานสอดคล้องกัน โดยเริ่มจากเมืองสำคัญที่มีความพร้อมด้านการจัดการและมีศักยภาพทางภูมิศาสตร์เพื่อเป็นแม่แบบในการพัฒนากลุ่มจังหวัดต่างๆ โดยมีหลักสำคัญการพัฒนาใน 6 ด้านที่ครอบคลุมในการแก้ปัญหาเพื่อยกระดับคุณภาพสังคม อันประกอบไปด้วย **Smart Mobility, Smart Living, Smart Citizen, Smart Economy , Smart Environment และ Smart Governance**

Smart Mobility คือ การสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการบูรณาการระบบคมนาคมขนส่ง อาทิ ความยั่งยืน ความปลอดภัย และเชื่อมถึงกันของระบบขนส่งโดยสามารถรวมเอา รถราง, รถโดยสารประจำทาง, รถไฟ, รถไฟฟ้าใต้ดิน, รถยนต์, จักรยาน และการเดินเท้า มาปรับใช้งานตามสถานการณ์ได้มากกว่า 1 รูปแบบระบบขนส่ง Smart- Mobility มีการให้ความสำคัญกับการใช้พาหนะประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานสะอาด ที่สำคัญคือข้อมูลตามเวลาจริงที่สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณชน เพื่อการประหยัดเวลาและ ปรับปรุงประสิทธิภาพการเดินทาง การประหยัดงบประมาณ ลดคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซเรือนกระจก รวมถึงเพื่อให้เครือข่ายผู้จัดการการขนส่งใช้ในการปรับปรุงการบริการและให้คำแนะนำกับประชาชน และผู้ใช้อย่างส่งข้อมูลตามเวลาจริงระหว่างกันเพื่อช่วยในการวางแผนระยะยาว โดยได้มีการริเริ่มโครงการรถไฟฟ้ารางเบา รถโดยสาร

ประจำทางอัจฉริยะที่สามารถทราบตำแหน่งและเส้นทางการวิ่งของรถได้ตลอดเวลา การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีเป้าหมายให้ขอนแก่นเป็นเมืองกระชับ เพื่อลดปัญหาด้านการจราจรและเป็นการจัดระบบเมืองให้มีระเบียบ

Smart Living คือ การใช้ระบบสารสนเทศกับวิถีชีวิต, กิจวัตรประจำวัน, การบริโภค การจับจ่ายใช้สอย รวมถึงด้านสุขอนามัย และความปลอดภัย ของการอาศัยในเมืองที่มีวัฒนธรรมและเปี่ยมด้วยชีวิตชีวา ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีการรวมเอาที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพและเครื่องอำนวยความสะดวกที่ดีเข้าด้วยกัน Smart Living ยังทำให้เกิดการเชื่อมโยงในระดับสูงของการทำงานร่วมกันทางสังคมกับทุนทางสังคม ซึ่งจากที่มีการพัฒนาของการรักษาพยาบาลที่ได้มาตรฐานสากล ทำให้มีผู้คนจากต่างจังหวัดรวมถึงต่างประเทศ เช่น ชาวลาว เข้ามาใช้บริการโรงพยาบาลในจังหวัดขอนแก่นจำนวนมาก จึงจำเป็นที่จะต้องนำเทคโนโลยีเข้าช่วยเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเข้ารับบริการ เพิ่มความเร็วทั้งสำหรับผู้เข้ารับบริการและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ นอกจากนี้ยังนำมาช่วยในเรื่องความปลอดภัยของพลเมือง และยังสามารถใช้เทคโนโลยีในการอนุรักษ์ และเผยแพร่เพื่อเพิ่มสำคัญของวัฒนธรรมของจังหวัดขอนแก่นได้อีกด้วย

Smart Citizen คือ การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ การทำงานโดยอาศัย ICT สำหรับการเข้าถึงการศึกษาและสร้างทักษะ และในด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์และกำลังการผลิต ทั้งภายในและภาพรวมของสังคมให้มีการปรับปรุงอย่างสร้างสรรค์ และสนับสนุนการสร้างสรรค์นวัตกรรม Smart Citizen เกิดขึ้นได้หลากหลาย เช่น การที่ผู้คนและชุมชน สามารถป้อนข้อมูล เข้าใช้ ปรับแต่งและจัดการข้อมูลตลอดเวลา และที่ใดก็ได้ เช่นทำโดยผ่านเครื่องมือหรือ แดชบอร์ด ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการตัดสินใจในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการ ด้วยความที่ขอนแก่นเป็นเมืองแห่งการศึกษา จึงสามารถเพิ่มศักยภาพของระบบการศึกษาโดยการทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงความรู้ได้มากขึ้น ลดจำนวนผู้ขาดโอกาสได้รับความรู้ ทำให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Smart Economy คือ การดำเนินธุรกิจผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์, การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์, การเพิ่มกำลังการผลิต, การเปิดใช้ระบบสารสนเทศ และความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมและการบริการขนส่งรวมถึงนวัตกรรมอื่นๆตลอด จนผลิตภัณฑ์ และการบริการรูปแบบใหม่ รวมทั้งโมเดลธุรกิจ โดยอาจมีการจัดตั้ง Smart Cluster และ Eco-system ยกตัวอย่างเช่น ธุรกิจดิจิทัล และความเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ นอกจากนี้ Smart Economy ยังนำมาซึ่ง การเชื่อมต่อสาขาภายในประเทศและทั่วโลก รวมถึงการร่วมกันในระดับสากลทางกายภาพและเสรีทางการขนส่งสินค้า บริการและความรู้ซึ่งจังหวัดขอนแก่นมีศักยภาพเป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ อยู่แล้วการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้จะช่วยความเพิ่มสะดวกในการทำธุรกิจ เพิ่มจำนวนการซื้อขาย ทำให้ชาวขอนแก่นหรือจังหวัดอื่นๆเข้าถึงสินค้าและบริการรวมถึงสินค้าภาคการเกษตรได้ง่ายขึ้น

Smart Environment คือ การรวมเอา Smart Energy ตลอดจนพลังงานหมุนเวียน, การเปิดใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ, การควบคุมมาตรฐานวัด, ตรวจสอบมลภาวะ, การปรับปรุงอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสีเขียว และผังเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมี

ประสิทธิภาพ มีการนำกลับมาใช้ใหม่ และการใช้ทรัพยากรทดแทนเพื่อตอบสนองความต้องการ ระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟถนน, การจัดการขยะ, การระบายน้ำเสีย, ระบบจัดการทรัพยากรน้ำ โดยทั้งหมดสามารถทำการตรวจสอบและประเมินระบบได้ตลอดเวลา และยังรวมไปถึงการจัดการพื้นที่สีเขียวภายในเมือง ชุมชน และอาคารอีกด้วย

Smart Governance คือ การเชื่อมต่อการบริหารจัดการเมืองทั้งภายในเมืองและต่างเมือง รวมไปถึงการสื่อสารและบริการที่เชื่อมต่อกัน รวมไปถึงการบูรณาการของภาครัฐ เอกชน ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับประเทศ ซึ่งจะทำให้เมืองทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ เครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เกิด Smart Governance คือ การใช้ ICT (Information and Communication Technology) ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ โดยมีกระบวนการและการทำงานร่วมกันอย่างชาญฉลาด ซึ่งขับเคลื่อนโดยข้อมูลที่เชื่อมโยงในระดับสากล ระดับประเทศและพื้นที่ห่างไกล ซึ่งไม่ใช่เพียงแต่ระดับเมืองเท่านั้น และกำหนดให้ Smart City มีประเด็นสำคัญในเรื่องศูนย์กลางเครือข่ายทั่วโลกที่เกิดจากการร่วมมือกันของภาครัฐ เอกชน และประชาชน ร่วมด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อหาเป้าหมายของเมืองอัจฉริยะ โดยเป้าหมายนั้นจะรวมไปถึง ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ของข้อมูลโดยระบบสารสนเทศและ e-government ในการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ร่วมสร้างสรรค์ บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ Smart Governance นั้นมีปัจจัยที่สามารถนำบางส่วนหรือทั้งหมดมาดัดแปลง บูรณาการร่วมกับ Smart ในด้านอื่นๆได้ ซึ่งจะทำให้ชาวเมืองขอนแก่นสามารถเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐทำให้เกิดความโปร่งใส มีการจัดการที่เป็นระบบทำให้การติดต่อราชการมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น รวมถึงการใช้ประโยชน์สูงสุดในแง่กฎหมาย เช่นการออกเทศบัญญัติต่างๆ

จากหลักการดังกล่าว เทศบาลนครขอนแก่น จึงได้ทำการศึกษาวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น เกี่ยวกับปัญหาปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาของเมืองขอนแก่น ทั้งในด้านกายภาพ สังคมและเศรษฐกิจ จึงได้ร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาและการพัฒนาเมืองขอนแก่นอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต เพื่อพัฒนาศักยภาพและเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง นอกจากนี้ยังมีการคาดการณ์ว่าในปี ค.ศ.2025 จะเกิด mega trend ที่คนกว่า70 เปอร์เซ็นต์จะย้ายเข้ามาอาศัยในตัวเมือง ด้วยเหตุนี้จึงใช้การดำเนินการศึกษาวิจัยแบบมีส่วนร่วม ซึ่งคือการทำที่ชาวเมืองขอนแก่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการ ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมการพัฒนาเมือง เพื่อให้เมืองขอนแก่นมีการบริหารจัดการเมืองที่ดีในรูปแบบของ Smart City

การยกระดับเมืองด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานนั้น นอกจากการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในระดับเมืองแล้วยังส่งผลต่อการพัฒนาในระดับกลุ่มจังหวัด ระดับภูมิภาค และท้ายที่สุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรไทยเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประเทศที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำจากปัญหาโครงสร้างพื้นฐานเกิดสมรรถนะในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอนาคต

- **กรอบแนวคิดและเป้าประสงค์**

จากหลักการ IEEE Smart Cities ผนวกกับศักยภาพด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดขอนแก่น ทำให้เกิดกรอบแนวคิด รูปแบบการพัฒนาจังหวัดดังนี้

1. เริ่มต้นจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมือง (City Infrastructure) ประกอบไปด้วย

- 1.1 โครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ

- การออกแบบผังเมือง (Urban Design) ในรูปแบบของ Transit Oriented Development (TOD) โดยมีโครงการนำร่องพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่งต่างๆ ภายในเทศบาลนครขอนแก่นในช่วงที่ 1 เพิ่มในบริเวณอำเภออื่นๆที่สำคัญของจังหวัดในช่วงที่ 2 และครอบคลุมทั่วทุกเทศบาลของจังหวัดในช่วงที่ 3

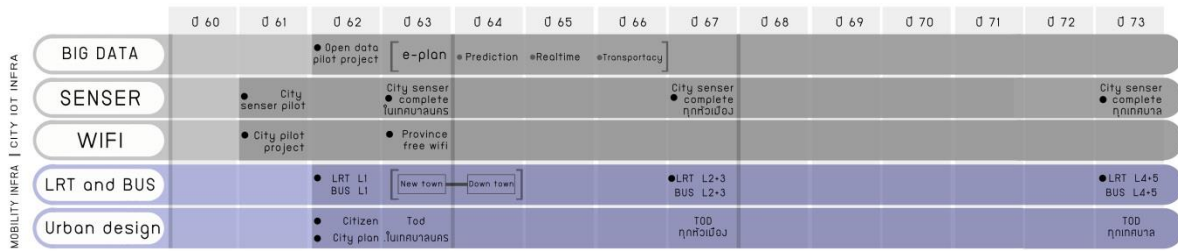
- การพัฒนาระบบขนส่งมวลชน (Public Transport Development) ในรูปแบบของการใช้ รถไฟฟ้ารางเบา (LRT) และ Shuttle Bus ภายตัวเมือง โดยมีโครงการนำร่องสายที่ 1 ในช่วงที่ 1 เพิ่มสายที่ 2, 3 ในช่วงที่ 2 และ สายที่ 4, 5 ในช่วงที่ 3

- 1.2 โครงสร้างพื้นฐานในรูปแบบของ IOT (Internet of Things)

- City Free Wifi เริ่มโครงการนำร่องในปี 2560 และครอบคลุมทั้งจังหวัดภายในปี 2563 ซึ่งสัญญา Wifi เป็นพื้นฐานในการทำงานร่วมกันระบบต่างๆ

- Sensor กล่าวคือระบบตรวจจับ ติดตาม จัดเก็บข้อมูลในด้านต่างๆ โดยมีทั้งระบบภาคพื้นดิน และทางอากาศ เพื่อรวบรวมข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาระบบต่างๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาเมืองและมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชน โดยมีโครงการนำร่องในเทศบาลนครขอนแก่น ในช่วงที่ 1 ขยายไปในอำเภออื่นๆที่สำคัญของจังหวัดในช่วงที่ 2 และทำการติดตั้งครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดในช่วงที่ 3

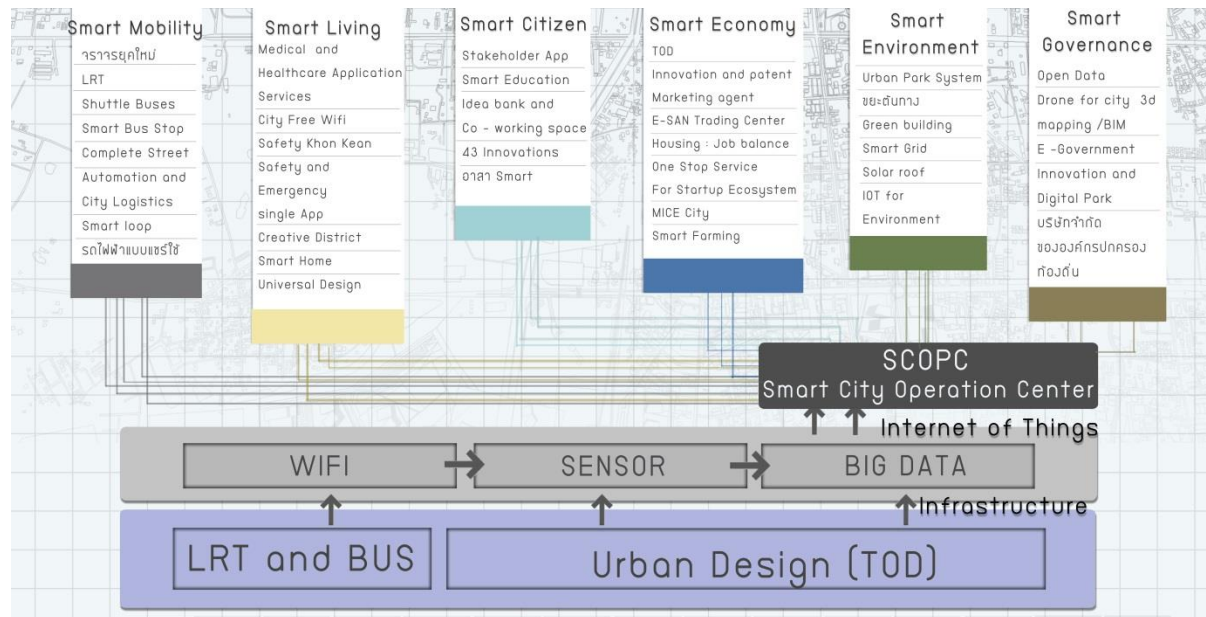
- Big Data ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่สามารถจัดเก็บ รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลให้แก่ประชาชน โดยการบูรณาการเข้ากับระบบ IOT นอกจากนี้ยังรวมถึงข้อมูลของภาครัฐที่มีการเชื่อมโยงกันของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้ได้ข้อมูลชุดเดียวกัน สามารถคาดการณ์ล่วงหน้า มีความเป็นปัจจุบัน และมีความโปร่งใส และทำการเปิดเผยข้อมูลให้แก่ประชาชนสามารถนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปรับใช้สำหรับการดำรงชีวิต การประกอบธุรกิจ รวมไปถึงในด้านความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ซึ่งกำหนดใช้งานโครงการนำร่องในปี 2562

ภาพที่ 1 ภาพแสดงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามกรอบเวลา

2. เมื่อสามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อม สามารถรองรับการพัฒนาในรูปแบบของ Smart City ทั้ง 6 ด้าน หลังจากทีแต่ละโครงการมีดำเนินการแล้วเสร็จจากหน่วยงานต่างๆแล้วนั้น จำเป็นต้องมีตัวกลางในการควบคุมดูแล เชื่อมโยง ระบบต่างๆ โดย Smart City Operation Center เพื่อให้จังหวัดขอนแก่นมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้เป้าประสงค์ให้ขอนแก่นเป็นจังหวัด

“ล้ำสมัย รวยปัญญา มากสินทรัพย์ สุขอย่างพอเพียง”

ภาพที่ 2 ภาพแสดงกรอบแนวคิดการพัฒนาตามหลัก Smart City

วิธีดำเนินการ

Smart Mobility

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
1	จราจรยุคใหม่ คือ การ เชื่อมโยงระบบ ขนส่งสาธารณะ ที่มีอยู่ใน ปัจจุบันด้วยการ ใช้ IoT ซึ่ง ประกอบด้วย โครงการนำร่อง	1. โครงการ Shuttle bus	นำร่องการใช้รถประจำทางที่มี การให้บริการ wifi สามารถ ระบุพิกัดและเวลาให้บริการ	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการด้าน การขับเคลื่อนการ คมนาคมขนส่งสู่ความเป็น เมืองอัจฉริยะ (Smart Mobility)	
		2.โครงการ สัญญาณไฟ จราจรอัจฉริยะ	การควบคุมสัญญาณไฟโดยใช้ ข้อมูล IOT Sensor และ Drone ในการจัดการความ หนาแน่นในการขนส่ง			
		3. โครงการ Sensor ที่จอด รถ	เพื่อหาตำแหน่งที่จอดรถโดยใช้ ข้อมูลแบบ Real time			
		4.โครงการ City mobility single app.	บริการแอปพลิเคชัน ที่รวมเอา ตัวช่วยในการเดินทางในทุกมิติ			
		5.Bike share จักรยานแชร์ใช้	จักรยานส่วนกลางสำหรับ ประชาชน บริหารโดยระบบ แอปพลิเคชันเพื่อให้ประชาชน สามารถใช้ได้ในเมือง			
2	รถไฟฟ้ารางเบา LRT	ระบบขนส่ง มวลชน รถไฟ รางเบา	พัฒนาระบบโครงสร้างด้านการ คมนาคมขนส่งโดยใช้รูปแบบ การขนส่งระบบรถไฟฟ้ารางเบา	2561-2564		
				2565-2568		
				2569-2572		
3	Shuttle Buses	Smart Bus.	นำร่องการใช้รถประจำทางที่มี การให้บริการ wifi สามารถระบุ พิกัดและเวลาให้บริการ	2561-2564		

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
4	Smart Bus Stop	Smart Bus Stop	ป้ายรถประจำทางอัจฉริยะ ที่เอื้อต่อการเสริมสร้าง Complete street	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้าน การขับเคลื่อนการคมนาคมขนส่งสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Mobility)	
				2565-2568		
5	ทางเท้า/ทางจักรยาน Complete Street		การออกแบบเพื่อส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะ การเดิน รวมไปถึงการส่งเสริม Non-motorized โดยมี IOT เข้ามาเกี่ยวข้อง พร้อมกับนำร่องถนนรูปแบบใหม่และปรับปรุงถนนเดิมที่มีอยู่	2561-2564		
				2565-2568		
6	Automation and City Logistics		การใช้ระบบ Drone และ RTK (Real Time Kinetic) เพื่อช่วยในการคมนาคมขนส่ง	2561-2564		
7	Smart loop		ศึกษาการเชื่อมโยงของระบบขนส่งรูปแบบต่างๆ ทั้งทางอากาศ,ทางบกและทางราง	2561-2564		
8	รถไฟฟ้าแบบแชร์ใช้	EV Car Share	พาหนะประเภทรถพลังงานไฟฟ้าส่วนกลางสำหรับประชาชน	2561-2564		

Smart Living

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
1	Medical and Healthcare Application Services	1.การใช้ IOT และ Application	เพื่อตอบโจทย์การช่วยเหลือแนะนำ และการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย โดยนำร่องใน รพ.ศูนย์ขอนแก่น และ รพ. ศรีนครินทร์	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่นที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้านการขับเคลื่อนคุณภาพชีวิตสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Living)	
		2. หมอตู้	การใช้เทคโนโลยีในการช่วยให้คำปรึกษา วินิจฉัยเบื้องต้น ผ่านการสื่อสารทางไกล โดยใช้ระบบอินเทอร์เน็ต ลดความหนาแน่นของผู้ป่วยที่โรงพยาบาลและกระจายบริการทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วยที่เดินทางลำบาก รวมไปถึงการวินิจฉัยและเตรียมการรักษาอย่างต่อเนื่อง			
2	City Free Wifi		เป็นโครงสร้างพื้นฐานในการจัดการ ด้วย ระบบ IOT	2561-2564		
3	Safety Khon Kean	1.โครงการเฝ้าสังเกตการณ์ ค้นหา ติดตาม และช่วยเหลือ	โดยใช้ ระบบ CCTV และ Drone เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งทางบกและอากาศแบบ Real time	2561-2564		
		2.โครงการควบคุมแสงสว่างในเมือง	โดยระบบ Sensor ตรวจวัดแสงเพื่อความปลอดภัย และประหยัดพลังงาน			

แผนแม่บทการพัฒนาเมืองขอนแก่นสมาร์ทซิตี 2029

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
4	Safety and Emergency single App		แอปพลิเคชันศูนย์กลางที่ใช้เพื่อการแจ้งเหตุฉุกเฉินต่างๆ และทำงานร่วมกับระบบ IOT	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้าน การขับเคลื่อนคุณภาพชีวิต สู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Living)	
5	Creative District		การสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นพื้นที่สำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับย่าน	2561-2564		
6	Smart Home		การใช้ระบบ IOT ในระดับครัวเรือนเพื่อความปลอดภัยในการใช้ชีวิต ลดการใช้พลังงาน ให้ความรู้เกี่ยวกับพลังงานหมุนเวียน และการจัดการทรัพยากร โดยสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลในชุมชนได้	2561-2564		
7	Universal Design		การออกแบบสิ่งแวดล้อมการสร้างสถานที่และสิ่งของต่างๆ เพื่อให้ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน	2561-2564		

Smart Citizen

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
1	Stakeholder App	1.stable & Participation community	การสร้างความเข้มแข็งและการ มีส่วนร่วมของชุมชนผ่านระบบ IOT	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้าน การขับเคลื่อนพลเมืองสู่ ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Citizen)	
		2. Share Khon Kaen	การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง องค์กรปกครองท้องถิ่น			
2	Smart Education	1.โครงการสร้าง ระบบนิเวศและ การเรียนรู้ของ ประชาชนทั่วไป	โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่ง เป็นการเรียน แบบ Interactive สำหรับทุกเพศทุกวัย	2561-2564		
				2565-2568		
		2.Smart Classroom	การให้บริการระบบการศึกษา โดยพัฒนาผู้สอน หลักสูตร ครอบครัวและชุมชน โดยยึด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตั้งแต่ ระดับอนุบาล-ระดับอุดมศึกษา	2561-2564		
				2565-2568		
		3.โครงการ Khon kaen Bilingual kindergarten	ส่งเสริมให้เด็กมีพื้นฐานการใช้ ภาษาหลัก 2 ภาษา ตั้งแต่ระดับ อนุบาล	2561-2564		
				2565-2568		
		4. City Campus	การสลายขอบเขตของ สถานศึกษากับเมือง เพื่อให้ นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพไป พร้อมกับเมือง	2561-2564		
				2565-2568		

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
3	Idea bank and Co - working space	การสร้าง Creative space ในระดับเมือง บริเวณพื้นที่ ธนาคารแห่งประเทศไทยเดิมให้ บริเวณพื้นที่ ธนาคารแห่งประเทศไทยเดิม	การสร้าง Creative space ในระดับเมือง บริเวณพื้นที่ ธนาคารแห่งประเทศไทยเดิมให้เป็นแหล่งเรียนรู้รูปแบบและสร้างสรรค์ ของเยาวชนและผู้ประกอบการเศรษฐกิจสร้างสรรค์	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการด้านการขับเคลื่อนพลเมืองสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Citizen)	
4	43 Innovations		การบูรณาการแนวคิดและขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองจาก43นวัตกรรมเมือง* ให้เกิดเป็นรูปธรรม	2561-2564		
				2565-2568		
5	อาสา Smart		การส่งเสริมคุณธรรมการมีจิตอาสาของประชาชน โดยเป็นการรวมกลุ่มผู้ที่ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น	2561-2564		
6	M2C e-Services (Municipality to Citizen Electronic Services)	1.Citizen Portal	ศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารและบริการของท้องถิ่น เพื่อความถูกต้องและรวดเร็วของข้อมูลข่าวสาร ให้บริการข้อมูล รับเรื่องราวร้องทุกข์	2561-2564		
				2565-2568		
		2.MyKhonKaen	พัฒนาช่องทางให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ของเทศบาลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และโทรศัพท์อัจฉริยะ	2561-2564		
				2565-2568		

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
7	Local Knowledge Center	1.Local Digital Library	ระบบการให้บริการห้องสมุด ประชาชนในท้องถิ่น ผ่านระบบ จัดการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้าน การขับเคลื่อนพลเมืองสู่ ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Citizen)	
				2565-2568		
				2569-2572		
		2.Local Wisdom Database	การพัฒนาฐานข้อมูลความรู้ ภูมิ ปัญญาชาวบ้าน ในท้องถิ่น เพื่อ เก็บรวบรวมและเผยแพร่ ทาง อิเล็กทรอนิกส์	2561-2564		
				2565-2568		
				2569-2572		
		3.Civic e-Services	เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ในการ ทำงาน	2561-2564		
		4.Policy Watch	พัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศที่เป็นแหล่ง รับฟัง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมถึงข้อติดขัดในการดำเนินโ บายต่าง ๆ ของภาครัฐ เพื่อไป ถึงผู้กำหนดนโยบายโดยตรง	2561-2564		
				2565-2568		
				2569-2572		

Smart Economy

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
1	TOD	โครงการพัฒนาพื้นที่โดยรอบระบบขนส่งมวลชนและพื้นที่เศรษฐกิจเดิมและใหม่ ตามรูปแบบ TOD in Urban design context	สร้างเมืองกระชับ ซึ่งจะเป็นทั้งแหล่งงาน ที่พักอาศัย และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ของเมือง	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่นที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐	
				2565-2568		
				2569-2572		
2	Innovation and patent Marketing agent		โครงการสนับสนุนการสร้างธุรกิจจากองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เผยแพร่ผ่านตัวแทนการตลาด ที่มีเกณฑ์มาตรฐานการขายและราคา	2561-2564	แต่งตั้งคณะทำงานด้านการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Economy)	
3	E-SAN Trading Center		สถานที่รวมการทำธุรกรรมและสินค้าของภาคอีสาน ทั้งกายภาพและการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการค้า	2561-2564		
				2565-2568		
4	Housing : Job balance		การออกกฎหมายที่ให้ประโยชน์แก่พัฒนาพื้นที่ในด้านการลงทุนและภาษี โดยมีเงื่อนไขให้สร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยเพื่อเพิ่ม FAR และสร้างย่านเศรษฐกิจในเมือง	2561-2564		
				2565-2568		

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
5	One Stop Service For Startup Ecosystem		การสร้าง Platform ที่ผู้เริ่มทำธุรกิจสามารถทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและแหล่งลงทุน เช่น ศูนย์บริการเพื่อให้คำปรึกษา มีการทำบัญชีพื้นฐานและแหล่งทุน	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่นที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้านการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Economy)	
6	MICE City		ส่งเสริมให้จังหวัดขอนแก่นเป็นศูนย์กลางการจัดประชุมและสัมมนาของภูมิภาค โดยใช้การจัดการของระบบ IOT ในการอำนวยความสะดวก	2561-2564		
7	Smart Farming	โครงการส่งเสริมการเกษตรโดยมีหลักการดังนี้	1.การส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานการผลิตทั้งด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี 2.ระบบที่ช่วยในการตัดสินใจด้านการลงทุนทางการเกษตร ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตจนถึงการออกแบบแปรรูปผลผลิต รวมถึงการเพิ่มรายได้ระหว่างรอผลผลิต สามารถใช้เทคโนโลยี Robotic ช่วยในการประกอบเกษตรกรรม	2561-2564 2565-2568 2569-2572		

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
			3.เครื่องมือช่วยในการออกแบบ พื้นที่การเกษตรในรูปแบบ Farm manual consultant สำหรับผู้ประกอบการรายย่อย โดยใช้ IOT แบบ E- Commerce และการทำบัญชี แบบ E- Accounting 4. ยกระดับอาชีพเกษตรกร ส่งเสริมให้ลูกหลานทำอาชีพ เกษตรกร		ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐	
8	เขตเศรษฐกิจ พิเศษดิจิทัล		นำที่ดินของรัฐที่มีอยู่มาสร้าง เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษขนาด ประมาณ 300 ถึง 500 ไร่ เพื่อให้ SME และ Start Up เข้า มาทำธุรกิจซึ่งธุรกิจจะต้องเป็น เกี่ยวกับ ไอโอทีหรือซอฟต์แวร์ หรือเป็น creative เช่นการ ออกแบบต่างๆและผู้ที่เข้ามาอยู่ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้จะได้รับ สิทธิพิเศษในการยกเว้นภาษี และได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ มากกว่าที่ได้รับจากบีโอไอสอง เท่า	2561-2564	แต่งตั้งคณะกรรมการด้าน การขับเคลื่อนระบบ เศรษฐกิจสู่ความเป็นเมือง อัจฉริยะ (Smart Economy)	

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
9	อุตสาหกรรม อัจฉริยะสีเขียว	Smart Green Industry	ลักษณะโครงการ สร้างนิคม อุตสาหกรรมสีเขียว สร้าง เกณฑ์และสภาพแวดล้อมเพื่อ ดึงดูดนักลงทุนเข้ามาสู่นิคม อุตสาหกรรมสีเขียวคัดเลือก อุตสาหกรรมที่ไม่เป็นพิษต่อ สิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรมที่ ส่งเสริมให้เกิดธุรกรรมต่อเนื่อง กับโครงการสมาร์ทซิตี จังหวัด ขอนแก่นรวมถึงแรงงานที่มี คุณภาพเข้ามาในจังหวัด	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้าน การขับเคลื่อนระบบ เศรษฐกิจสู่ความเป็นเมือง อัจฉริยะ (Smart Economy)	

Smart Environment

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
1	Urban Park System	สร้างพื้นที่สีเขียวตามแนวถนนตามกรอบ Open space system	Urban park ,Central park , Pocket park และ Green corridor เพิ่มเป็นการทำตามเกณฑ์ smart growth	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่นที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้านการขับเคลื่อนสิ่งแวดล้อมสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Environment)	
				2565-2568		
				2569-2572		
2	ขยะต้นทาง		ส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนมีการกำจัด คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางโดยใช้ IOT รวมไปถึงการแยกขยะเปียก/แห้ง ในครัวเรือน	2561-2564		
3	Green building		ส่งเสริมให้ใช้มาตรฐานอาคารเขียวในการก่อสร้างอาคารใหม่ซึ่งมีการให้ผลประโยชน์ต่อทางธุรกิจต่อนักลงทุน	2561-2564		
				2565-2568		
				2569-2572		
4	Smart Grid	ใช้พลังงานทดแทนจากทุกแหล่ง	ควบคุมค่าพลังงานของจังหวัดให้อยู่ในระดับคงที่ในระยะเวลายาวน้อย 25 ปี เพื่อดึงดูดนักลงทุน	2565-2568		
				2569-2572		
5	Solar roof		ส่งเสริมให้ครัวเรือนใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์	2561-2564		
6	IOT for Environment		ใช้ระบบ IOT ในการจัดการทรัพยากร และมลภาวะ ตั้งแต่ระดับครัวเรือนจนถึงระดับเมืองให้อยู่ในมาตรฐาน Eco-city standard	2561-2564		

Smart Governance

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
1	Open Data		ใช้ IOT เป็นตัวช่วยในการเปิดเผยข้อมูลของรัฐแก่ประชาชนและสร้างฐานข้อมูลใหม่โดยประยุกต์กับฐานข้อมูลเดิม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจำแนกข้อมูล GIS ขั้นสูงที่มีหลายชั้นข้อมูล ที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน และเพิ่มความโปร่งใสให้หน่วยงานของรัฐ	2561-2564 2565-2568	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้าน การปฏิบัติราชการสู่ความ เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Governance)	
2	Drone for city 3d mapping /BIM	ใช้ Drone สสำรวจและรวบรวมข้อมูล	สร้างข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์และกายภาพของเมืองได้เอง เพื่อออกแบบและพัฒนาเมืองให้แก่ประชาชน	2561-2564 2565-2568		
3	E - Government		1. ใช้ IOT ในการบริการข้อมูลของรัฐทั้งภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน 2.ออกแบบวิธีการบริการประชาชนรูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ IOT เช่น One stop services การใช้แบบฟอร์มที่มีรูปแบบเดียวกัน และลดการใช้เอกสารที่เป็นกระดาษ	2561-2564 2565-2568		

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
4	Innovation and Digital Park	โครงการพัฒนาพื้นที่สวนและย่านนวัตกรรม	สามารถดึงดูดในสถาบันวิจัยและพัฒนาระดับโลกพร้อมทั้งนักวิจัย นักประดิษฐ์ ผู้ผลิต นักออกแบบ ผู้ประกอบการและชุมชนมาร่วมพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรม ให้บริการคำปรึกษาจนถึงขั้นตอนการผลิตแบบครบวงจรด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	2561-2564	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่นที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้านการปฏิบัติราชการสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Governance)	
5	บริษัทจำกัดขององค์กรปกครองท้องถิ่น		นิติบุคคลมีอาชีพในการจัดการปัญหาของเมือง การจัดการในรูปแบบบริษัทจะช่วยให้มีการแก้ปัญหาที่กระชับและมีประสิทธิภาพ	2561-2564		
				2565-2568		
				2569-2572		
6	Smart Miter		ใช้ระบบไอโอทีในการส่งสัญญาณเพื่อให้ระบบส่งปริมาณการใช้น้ำไฟเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการออกไป จดมิเตอร์ต่างๆ	2565-2568		
7	พื้นที่แหล่งอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ UNESCO		สรรหาพื้นที่ในจังหวัดขอนแก่นที่เป็นพื้นที่เหมาะสมแก่การอนุรักษ์และขอขึ้นทะเบียนกับ UNESCO เพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น	2565-2568		

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
8	กฎระเบียบ อัจฉริยะ	ศึกษาและ ประยุกต์ใช้ กฎระเบียบ กฎหมายเทศ บัญญัติต่างๆ เพื่อ ส่งเสริมให้เกิดเขต เศรษฐกิจ สร้างสรรค์โดย	<p>การศึกษาด้านลึกถึงกฎหมาย กฎระเบียบ เทศบัญญัติต่างๆที่ สามารถส่งเสริมให้เกิดเขต เศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้ เมือง เทศบาล จังหวัด</p> <p>ส่งเสริมให้ภาครัฐและเอกชนนำ กฎระเบียบดังกล่าวไปใช้สร้าง เขตเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เช่น การเปลี่ยน FAR หรือแม้แต่การ ยกเว้นภาษี ลดภาษี เพื่อ ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนสร้าง ระบบนิเวศของการ และดึงดูด นักลงทุน</p>	2561-2564	<p>ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐</p>	
9	แบบจำลอง จังหวัด ขอนแก่นแห่ง อนาคต และผัง เมืองอัจฉริยะ	ซอฟต์แวร์ Systems Dynamics Model (stella) หรือ 3Dexperience	<p>บูรณาการข้อมูล ของทุกภาค ส่วนทั้งเอกชนและราชการ เพื่อ สร้างแบบจำลองของ เมือง ขอนแก่น 2030 ในอนาคต แสดงให้เห็นว่าหาก การพัฒนาตามแนวทาง Smart city แล้วนั้น จะส่งผลต่อเมือง และประชาชนในจังหวัดอย่างไร ผังเมืองอัจฉริยะที่บูรณาการเข้า กับโครงการจะเป็นเครื่องมือ ช่วยในการตัดสินใจก่อสร้าง โครงการต่างๆ รับรู้ถึง ผลกระทบจากทุกมิติทำให้ง่าย ต่อการดำเนินโครงการต่างๆ เป็นรูปธรรม เช่น ซอฟต์แวร์ ที่ ใช้ใน ประเทศสิงคโปร์</p>	2561-2564	<p>แต่งตั้งคณะทำงานด้าน การปฏิบัติราชการสู่ความ เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Governance)</p>	

ลำดับ	ชุดโครงการ	โครงการ/ กิจกรรม	ลักษณะโครงการ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ผู้ดำเนินงาน	งบประมาณ
10	e- Municipality	1.Mayor's Dashboard	ระบบสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยง ข้อมูลของเทศบาล เพื่อ สนับสนุนการตัดสินใจของ ผู้บริหาร	2561-2564 2565-2568 2569-2572	ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๕๖๔๕/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานด้าน การปฏิบัติราชการสู่ความ เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Governance)	
		2.Document Management System	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การบริหารงานสารบรรณ เพื่อ จัดการข้อมูลและคลังเอกสาร อิเล็กทรอนิกส์ และติดตาม คำสั่งต่าง ๆ ของเทศบาล			
		3.Local e- Revenue	ระบบจัดเก็บรายได้ของเทศบาล เพื่อจัดการการเก็บภาษีท้องถิ่น จัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ใบ เรียกเก็บ การจ่ายทาง อิเล็กทรอนิกส์			
		4.Local e- Permit	ระบบสารสนเทศ เพื่อจัดการ ใบอนุญาต ต่าง ๆ ที่ออกให้โดย เทศบาล			
11	Smart Local School	Municipality School e- Learning	พัฒนาระบบการเรียนการสอน อิเล็กทรอนิกส์ให้กับโรงเรียนใน สังกัดเทศบาล	2561-2564 2565-2568 2569-2572		
		Municipality School Student Database	พัฒนาระบบฐานข้อมูลของ นักเรียน ทะเบียนประวัติ ประวัติสุขภาพของนักเรียน และอื่น ๆ			
		Municipality School e- Admin	พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการ บริหารงานด้านการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดเทศบาล			

เป้าหมายและตัวชี้วัด

	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	THAILAND 4.0	แผนพัฒนาจังหวัดขอนแก่น
	1. ความมั่นคง 2. สร้างความสามัคคีในการแข่งขัน 3. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน 4. สร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม 5. การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6. ปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ	1. การวิจัยและพัฒนา 2. พัฒนาคมนาคมขนส่งและปฏิรูประบบขนส่งสาธารณะ 3. การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม 4. รองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง 5. พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	1. อุตสาหกรรม และเทคโนโลยีชีวภาพ 2. สรรพสามัญ สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ 3. เครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม 4. เทคโนโลยีที่เชื่อมต่อและใช้ข้อมูลร่วมกัน 5. อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการ	1. พัฒนาศูนย์ธุรกิจให้มีความสามารถในการแข่งขัน 2. พัฒนาศูนย์สุขภาพและสังคม 3. จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 4. ความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และความมั่นคง 5. การพัฒนาการบริหารภาครัฐ
อารยธรรมไทย	✓	✓	✓	✓
LRT	✓	✓	✓	✓
SHUTTLE BUSES	✓	✓	✓	✓
SMART BUS STOP	✓	✓	✓	✓
COMPLETE STREET	✓	✓	✓	✓
Automation and City Logistics	✓	✓	✓	✓
Smart loop	✓	✓	✓	✓
รถไฟฟ้าแบบแฮร์ริ	✓	✓	✓	✓
Medical and Healthcare Application Services	✓	✓	✓	✓
CITY WIDE WIFI	✓	✓	✓	✓
Safety Khon Kean	✓	✓	✓	✓
Safety and Emergency single App	✓	✓	✓	✓
Creative District	✓	✓	✓	✓
Smart Home	✓	✓	✓	✓
Universal Design	✓	✓	✓	✓
Stake Holder App.	✓	✓	✓	✓
Smart Education.	✓	✓	✓	✓
Idea bank and Co-working space	✓	✓	✓	✓
43 Innovations	✓	✓	✓	✓
อาสา Smart	✓	✓	✓	✓
TOD	✓	✓	✓	✓
Innovation and Patent marketing agent	✓	✓	✓	✓
E-SAN Trading Center	✓	✓	✓	✓
Housing : Job balance	✓	✓	✓	✓
One Stop Service for Start up Ecosystem	✓	✓	✓	✓
MICE City	✓	✓	✓	✓
Smart Farming	✓	✓	✓	✓
URBAN PARK SYSTEM	✓	✓	✓	✓
ชยะต้นทาว	✓	✓	✓	✓
Green building	✓	✓	✓	✓
Smart Grid	✓	✓	✓	✓
Solar roof	✓	✓	✓	✓
IOT for Environment	✓	✓	✓	✓
Open Data	✓	✓	✓	✓
Drone for city 3d mapping /BIM	✓	✓	✓	✓
E -Government	✓	✓	✓	✓
Innovationand Digital Park	✓	✓	✓	✓
บริษัทจำกัดขององค์กรปกครองท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓

SMART MOBILITY
SMART LIVING
SMART CITIZEN
SMART ECONOMY
SMART ENVIRONMENT
SMART GOVERNANCE

ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน (Benchmarking)	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2567	2573
1. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม เพิ่มขึ้น 76.9 %	2.94%	18.8 %	39.9 % (+21.1)	76.9 % (+37.0)
2. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการขายส่ง การขายปลีก เพิ่มขึ้น 73.2 %	2.8%	17.9 %	38.0 % (+20.1)	73.2 % (+35.2)
3. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการศึกษา เพิ่มขึ้น 92.9 %	3.55%	22.7 %	48.2 % (+25.5)	92.9 % (+44.7)
4. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการบริการสุขภาพและสังคม เพิ่มขึ้น 249.9 %	9.54%	61.0 %	129.7 % (+68.7)	249.9 % (+120.2)
5. อัตราการขยายตัว ของ GPP เพิ่มขึ้น 112.6 %	4.30%	27.5 %	58.4 % (+30.9)	112.6 % (+54.2)
6. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคเกษตร เพิ่มขึ้น 78.6 %	3.00%	19.2 %	40.8 % (+21.6)	78.6 % (+37.8)
7. อัตราการขยายตัว ของ GPP ภาคอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้น	3.30%	21.1 %	44.8 % (+23.7)	86.4 % (+41.6)

หมายเหตุ GPP จังหวัดและภาคต่างๆแสดงในภาคผนวก หน้าที่ 31-32

ภาคผนวก

1. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด

1.2 ลักษณะทางกายภาพ

1.2.1 ที่ตั้งและภูมิประเทศ

จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 25 - 17 องศาเหนือและเส้นแวงที่ 101 - 103 องศาตะวันออก ซึ่งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ห่างจากกรุงเทพมหานคร 445 กิโลเมตร มีพื้นที่ 10,885.99 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 6.8 ล้านไร่ ภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ มีลักษณะสูงต่ำสลับเป็นลูกคลื่นลาดเทไปทางทิศตะวันออกและทิศใต้ มีที่ราบลุ่มแถบลุ่มน้ำชีและลุ่มน้ำพอง พื้นที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 100 - 200 เมตร

1.2.2 อาณาเขต

ทิศเหนือ - ติดกับจังหวัดอุดรธานี เลย และหนองบัวลำภู

ทิศใต้ - ติดกับจังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์

ทิศตะวันออก - ติดกับจังหวัดกาฬสินธุ์และมหาสารคาม

ทิศตะวันตก - ติดกับจังหวัดชัยภูมิและเพชรบูรณ์

1.2.3 ภูมิอากาศ

ในรอบปี 2556 อุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 41.8 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 5 เมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 11.6 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม

1.2.4 ปริมาณน้ำฝน

สถิติข้อมูลปริมาณน้ำฝนของจังหวัดขอนแก่น โดยศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เปรียบเทียบย้อนหลัง 10 ปี (2547 - 2556) ฝนตกมากที่สุดปี พ.ศ. 2550 วัดได้ 1,378.9 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 101 วัน ฝนตกน้อยที่สุดในปี พ.ศ. 2548 วัดได้ 936.5 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 106 วัน ช่วง 2 ปี หลัง (ปี 2555 - 2556) ปริมาณน้ำฝนลดน้อยลงมาก

1.3 การปกครองและประชากร

1.3.1 การปกครอง

- อำเภอ จำนวน 26 อำเภอ 198 ตำบล 2,331 หมู่บ้าน และ 389 ชุมชน

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดขอนแก่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556)

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 225 แห่ง

ประกอบด้วย องค์กรบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 แห่ง เทศบาล จำนวน 85 แห่ง

(เทศบาลนคร จำนวน 1 แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน 6 แห่ง และเทศบาลตำบล

จำนวน 78 แห่ง) และองค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 139 แห่ง

(ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น 2556)

- ราชการส่วนภูมิภาค 33 ส่วนราชการ

- ราชการส่วนกลางและรัฐวิสาหกิจ 227 หน่วยงาน

(ที่มา : สำนักงานจังหวัดขอนแก่น 2557)

1.3.2 ประชากร

ประชากรรวม ประชากรรวม 1,781,655 คน แยกเป็นชาย 881,591 คน หญิง 900,064 คน
จำนวนบ้าน 561,774 หลัง แยกเป็นชาย 881,591 คน หญิง 900,064 คน จำนวนบ้าน 561,744 หลัง

1.4 สภาพเศรษฐกิจ

1.4.1 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (ปี 2551 – 2555)

ตารางแสดง : ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดขอนแก่น (Gross Provincial Product: GPP)

ปี	2551	2552	2553	2554	2555
ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)	125,813	141,468	151,179	159,377	185,603

ตารางแสดง : รายได้เปรียบเทียบตามสัดส่วน GPP สาขาภาคเกษตรและสาขาภาคเกษตร

ปี	2551	2552	2553	2554	2555
สาขาภาคเกษตร	13,027	15,842	17,515	19,524	22,451
สาขานอกภาคเกษตร	112,786	125,627	133,664	139,853	163,144

ตารางแสดง : รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร (Per Capita GPP)

ปี	2551	25 52	255 3	255 4	255 5
รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร (Per Capita GPP)	71,774	80,961	86,834	91,516	106,583

ตารางแสดงการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Growth rate)

ปี	2551	2552	2553	2554	2555
รวม	6.66	5.25	1.69	4.27	10.49
ภาคเกษตร	3.93	- 2.49	1.28	13.63	- 4.94
ภาคนอกเกษตร	7.00	6.15	1.74	3.04	12.65
(จำนวน 3 สาขาที่มีมูลค่าสูง)					
-การผลิตอุตสาหกรรม	16.54	-1.42	1.71	2.19	19.49
-การศึกษา	1.07	4.74	6.01	4.09	4.17
-การขนส่งขายปลีก	-4.81	7.83	6.35	1.83	3.95

โดยในปี 2555 จังหวัดขอนแก่นมี GPP มูลค่าจำนวน 185,603 ล้านบาท เป็นลำดับที่ 14 ของประเทศ และเป็นลำดับที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองจากจังหวัดนครราชสีมา

สาขาการผลิตที่สร้างรายได้ให้กับจังหวัดขอนแก่น ในปี 2555 คือ สาขานอกภาคเกษตร มีมูลค่า 163,144 ล้านบาท ในขณะที่สาขาภาคเกษตรมีมูลค่า 22,451 ล้านบาท

สาขานอกภาคเกษตร มีมูลค่าอันดับ 1 คือ สาขาผลิตอุตสาหกรรม มีมูลค่า 77,001 ล้านบาท รองลงมาคือสาขาการศึกษา มีมูลค่า 18,468 ล้านบาท และการขนส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมฯ มีมูลค่า 16,426 ล้านบาท

รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร (Per Capita GPP) ของจังหวัดขอนแก่น ปี 2555 คือ 106,583 บาท อยู่ในอันดับที่ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นอันดับที่ 33 ของประเทศ (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2555)

1.4.2 อุตสาหกรรม

มีโรงงานอุตสาหกรรมได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ จำนวนทั้งสิ้น 4,131 โรงงาน เงินทุน 77,233,083,744 บาท คนงาน 85,528 คน แยกตามจำพวกโรงงานได้ดังนี้

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน	จำนวนเงินลงทุน (บาท)	จำนวนคนงาน
1	3,837	3,433,166,613	43,071
2	232	7,462,765,359	23,560
3	62	66,337,151,772	18,897
รวม	4,131	77,233,083,744	85,528

ตารางแสดง : ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม

หมายเหตุ จำพวกที่ 2 คือ ต้องแจ้งให้ทราบก่อนการประกอบกิจการโรงงาน

จำพวกที่ 3 คือ ต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินกิจการได้

สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 10 อันดับแรกของจังหวัดขอนแก่น ได้แก่

1. อุตสาหกรรมกระดาษ	จำนวน 2,764 โรงงาน
2. อุตสาหกรรมโลหะ	จำนวน 218 โรงงาน
3. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	จำนวน 218 โรงงาน
4. อุตสาหกรรมขนส่ง	จำนวน 181 โรงงาน
5. อุตสาหกรรมอาหาร	จำนวน 154 โรงงาน
6. อุตสาหกรรมอื่นๆ	จำนวน 116 โรงงาน
7. อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	จำนวน 114 โรงงาน
8. อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	จำนวน 64 โรงงาน
9. อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	จำนวน 52 โรงงาน
10. อุตสาหกรรมพลาสติก	จำนวน 43 โรงงาน

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่น 2556)

มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการที่ใช้แรงงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป แยกได้ดังนี้

1. โรงงานที่ใช้คนงานตั้งแต่ 100 - 299 คน	มี 87 โรงงาน
2. โรงงานที่ใช้คนงานตั้งแต่ 300 - 499 คน	มี 26 โรงงาน
3. โรงงานที่ใช้คนงานตั้งแต่ 500 - 999 คน	มี 12 โรงงาน
4. โรงงานที่ใช้คนงานตั้งแต่ > 1,000 คนขึ้นไป	มี 10 โรงงาน

(ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน 2556)

1.4.3 เกษตรกรรม

มีพื้นที่การเกษตร 4,369,043 ไร่ (ร้อยละ 64.19 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอยู่ในเขตชลประทาน 757,542 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 13.14 ของพื้นที่การเกษตร หรือร้อยละ 8 ของพื้นที่จังหวัด) จำนวนคนทำงานในภาคเกษตร 439,583 คน (ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น 2555) โดยพืชที่สำคัญ คือ ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน และสัตว์เศรษฐกิจสำคัญ คือ โคเนื้อ สุกร ไก่เนื้อ และโคนม

1.4.4 การเงินการธนาคาร

เป็นที่ตั้งของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสถาบันการเงินพิเศษของรัฐ ได้แก่ ธ.เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธ.ออมสิน ธ.อาคารสงเคราะห์ ธ.พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธ.เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธ.อิสลามแห่งประเทศไทย รวมทั้ง ธ.พาณิชย์สาขาหลักและสาขาย่อย รวมทั้งสิ้น 168 แห่ง ซึ่งข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2557 มียอดเงินฝาก 88,441.0 ล้านบาท มีสินเชื่อ 142,361.0 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปีทั้งยอดเงินฝาก และสินเชื่อ

จำนวนธนาคารและสถาบันการเงิน ในจังหวัดขอนแก่น ปี 2557

ธนาคารพาณิชย์	จำนวน (แห่ง)	สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	จำนวน (แห่ง)
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	19 แห่ง	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	27 แห่ง
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	25 แห่ง	ธนาคารออมสิน	20 แห่ง
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	18 แห่ง	ธนาคารอาคารสงเคราะห์	3 แห่ง
ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	15 แห่ง	ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	2 แห่ง
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	13 แห่ง	ธนาคารอิสลาม	2 แห่ง
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	7 แห่ง	ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า	1 แห่ง
ธนาคารธนาชาติ จำกัด (มหาชน)	7 แห่ง		
ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)	2 แห่ง		
ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)	2 แห่ง		
ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	2 แห่ง		
ธนาคารทีสโก็ จำกัด (มหาชน)	1 แห่ง		
ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	1 แห่ง		
ธนาคารไอซีบีซี (ไทย) จำกัด (มหาชน)	1 แห่ง		
รวม	113 แห่ง	รวม	55 แห่ง

ที่มา ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรกฎาคม 2557

1.4.5 การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว

มีโรงแรม 252 แห่ง ห้องพัก 8,163 ห้อง มีศูนย์การค้าขนาดใหญ่ 6 แห่ง และขนาดกลาง 23 แห่ง โรงภาพยนตร์ 20 โรง สถานบริการ 48 แห่ง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดขอนแก่น 2557)

การท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางการประชุมสัมมนา (MICE City) การคมนาคมสะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน พื้นที่ฟรี WiFi ในที่สาธารณะ จำนวน 661 จุด สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ ทำให้นักท่องเที่ยวและผู้มาประชุมสัมมนา รวมถึงรายได้จากการท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางแสดง : สถิติการท่องเที่ยว พ.ศ.2551-2555

ปี	2551	2552	2553	2554	2555
จำนวนนักท่องเที่ยวรวม (คน)	1,710,279	1,651,182	1,811,647	2,048,346	2,120,092
ชาวไทย -	1,663,006	1,619,823	1,760,501	2,014,680	2,082,763
ชาวต่างประเทศ -	47,273	31,359	51,146	33,666	37,329
รายได้รวมจากการท่องเที่ยว (บาทล้าน)	6,100.34	3,725.01	6,257.85	7,794.20	8,560.1
รายได้จากชาวไทย -	5,842.01	3,569.06	6,001.26	7,646.0	8,385.6
รายได้จากชาวต่างประเทศ -	258.33	155.95	256.59	148.2	174.4
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคน/วัน/ (บาท)	1,052.08	1,003.19	1,018.81	1,159.06	1,343.1
นักท่องเที่ยว -	1,098.77	1,070.77	1,062.91	1,234.56	1,343.1
นักทัศนาจร -	747.67	754.14	774.04	797.67	824.8
สถานประกอบการที่พักแรม					
- จำนวนห้อง	3,981	3,955	4,672	5,555	5,790
- จำนวนผู้เข้าพักแรม(คน)	-	875,097	962,393	1,088,876	1,153,506

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

1.4.6 พลังงาน

มีโรงงานผลิตเอทานอล 2 แห่ง โดยมีกำลังการผลิตจากมันสำปะหลัง 130,000 ลิตร/วัน และจากกากน้ำตาล 150,000 ลิตร/วัน สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 667 แห่ง สถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) จำนวน 9 แห่ง สถานีบริการก๊าซ LPG 61 แห่ง และร้านจำหน่ายก๊าซหุงต้ม (LPG) 680 แห่ง

(ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดขอนแก่น 2557)

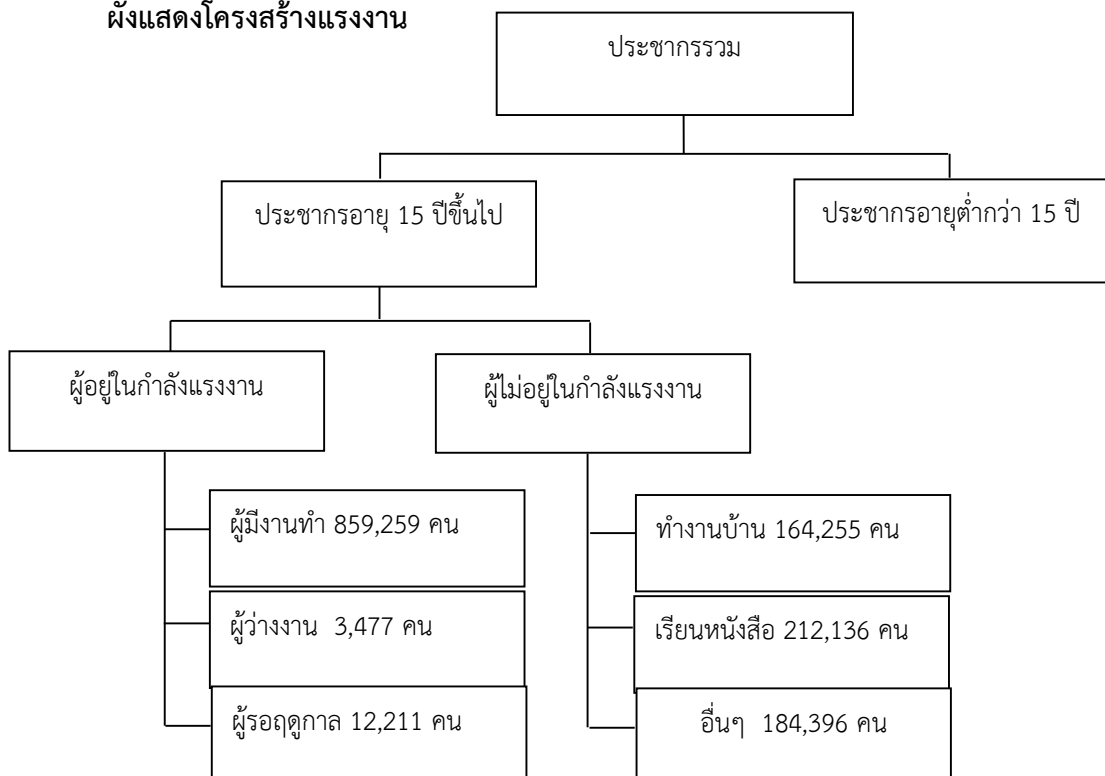
1.5 ลักษณะทางสังคม

1.5.1 แรงงาน

ประชากรและกำลังแรงงาน จากผลสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส 3/2557 (กรกฎาคม – กันยายน) พบว่ามีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,741,649 คน เป็นผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 1,435,734 คน คิดเป็นร้อยละ 82.43 ของประชากรรวมทั้งสิ้น เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานมีจำนวน 874,947 คน คิดเป็นร้อยละ 60.94 ของผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยแบ่งเป็นผู้มีงานทำจำนวน 859,259 คน คิดเป็นร้อยละ 99.60 ผู้ว่างงานจำนวน 3,477 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40 และผู้ที่รอฤดูกาลจำนวน 12,211 คน คิดเป็นร้อยละ 1.42 ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ส่วนผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานมีจำนวน 560,787 คน คิดเป็นร้อยละ 39.06 ของผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป แบ่งเป็นกลุ่มทำงานบ้านจำนวน 164,255 คน คิดเป็นร้อยละ 11.44 เรียนหนังสือจำนวน 212,136 คน คิดเป็นร้อยละ 14.78 และอื่นๆ จำนวน 184,396 คน คิดเป็นร้อยละ 12.84 ของผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

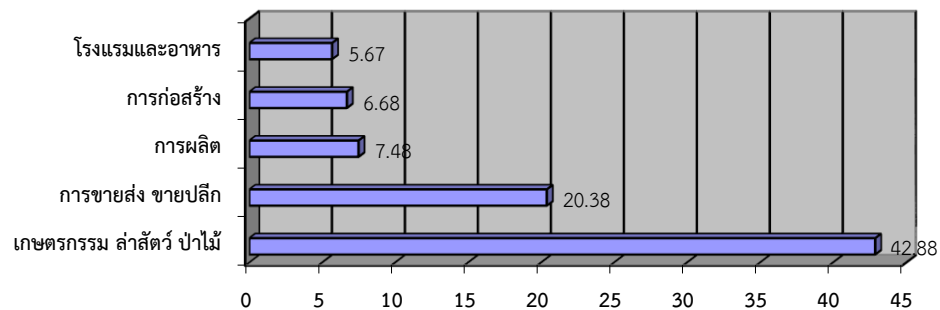
ส่วนผู้มีอายุที่ต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวน 305,915 คน คิดเป็นร้อยละ 17.56 ของประชากรรวมทั้งสิ้น

ผังแสดงโครงสร้างแรงงาน

การมีงานทำ จากจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น 859,259 คน เป็นชายจำนวน 486,279 คน คิดเป็นร้อยละ 56.59 หญิงจำนวน 372,980 คน คิดเป็นร้อยละ 43.41 เมื่อพิจารณาตามสาขาอุตสาหกรรม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ทำงานในสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้มีจำนวน 368,426 คน คิดเป็นร้อยละ 42.88 ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำ รองลงมาคือ การขายส่ง ขายปลีกมีจำนวน 175,098 คน คิดเป็นร้อยละ 20.38 การผลิต มีจำนวน 64,236 คน คิดเป็นร้อยละ 7.48 การก่อสร้างจำนวน 57,403 คน คิดเป็นร้อยละ 6.68 โรงแรมและอาหาร จำนวน 48,758 คน คิดเป็นร้อยละ 5.67

แผนภูมิแสดง : ร้อยละผู้มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ไตรมาส 3 ปี 2557 (5 อันดับแรก)

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดขอนแก่น ไตรมาส 3 ปี 2557 (กรกฎาคม – กันยายน)

การว่างงาน มีผู้ว่างงานจำนวนทั้งสิ้น 22,677 คน เป็นชายจำนวน 7,646 คน คิดเป็นร้อยละ 33.72 เป็นหญิงจำนวน 15,031 คน คิดเป็นร้อยละ 66.28 ของผู้ว่างงานทั้งหมด

การจัดหางานในประเทศ มีผู้ขึ้นทะเบียนสมัครงานทั้งสิ้น 19,744 คน ตำแหน่งงานว่าง 20,213 อัตรา ผู้ขึ้นทะเบียนหางานที่ได้รับการบรรจุงานจำนวน 12,883 คน คิดเป็นร้อยละ 65.25 ของผู้ขึ้นทะเบียนทั้งหมด

มีผู้มาขึ้นทะเบียนสมัครงาน รวมทั้งสิ้น จำนวน 19,744 คน เป็นผู้ประกันตนกรณีว่างงานที่ลาออก และ ถูกเลิกจ้าง จำนวน 12,138 คน คิดเป็นร้อยละ 61.48 ของจำนวนผู้มาขึ้นทะเบียนทั้งหมด วุฒิการศึกษา ผู้ขึ้นทะเบียนสมัครงานส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาตรี 5,014 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 รองลงมาาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 4,167 คน คิดเป็นร้อยละ 21.11 และระดับวุฒิมัธยมศึกษา 3,833 คน คิดเป็นร้อยละ 19.41 ตำแหน่งที่คนหางานต้องการสมัครมากที่สุด คือ ตำแหน่งพนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล พนักงานบริการลูกค้าพนักงานบัญชีและเจ้าหน้าที่การตลาด ตามลำดับ (ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดขอนแก่น ปี 2556)

แรงงานต่างด้าว จังหวัดขอนแก่นมีนายจ้าง/สถานประกอบการที่จ้างแรงงานต่างด้าว จำนวน 1,092 แห่ง และมีแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานในจังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 6,084 คน ประกอบด้วย

1. เข้ามาในราชอาณาจักรประเภทชั่วคราว (NON –IMM) จำนวน 585 คน
2. ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำนวน 56 คน
3. แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ ประกอบด้วย พม่า (3,148 คน) ลาว (1,428 คน) และกัมพูชา (840 คน) รวมทั้งสิ้นจำนวน 5,416 คน
 - นำเข้า (MOU) จำนวน 1,881 คน ประกอบด้วย พม่า 1,545 คน, ลาว 300 คน และกัมพูชา 36 คน
 - ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ จำนวน 1,253 คน ประกอบด้วยพม่า 1,144 คน ลาว 64 คน และกัมพูชา 45 คน
 - ประกาศ คสช. จำนวน 2,282 คน ประกอบด้วย พม่า 459 คน, ลาว 1,064 คน และกัมพูชา 759 คน
4. ชนกลุ่มน้อย จำนวน 27 คน

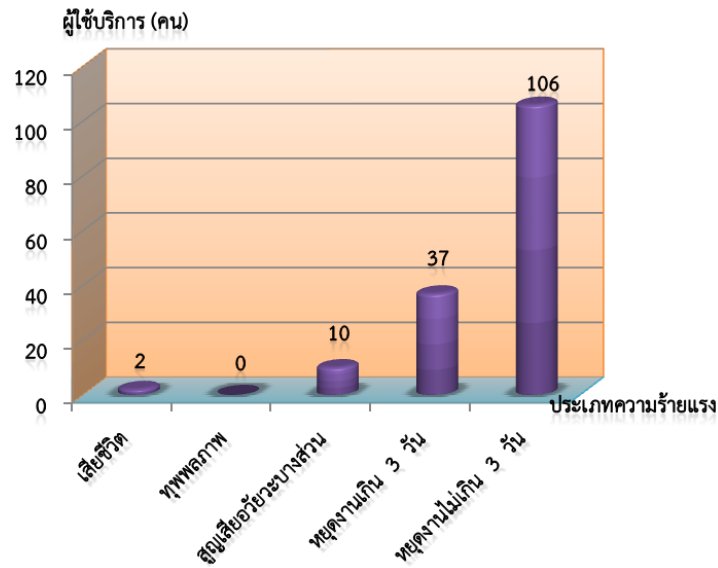
หมายเหตุ คนต่างด้าว (MOU) หมายถึง คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับ รัฐบาลแห่งชาติอื่น

(ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดขอนแก่น กันยายน 2557)

1.5.2 ประกันสังคม

ไตรมาสที่ 3 ปี 2557 (กรกฎาคม-กันยายน) มีผู้มาใช้บริการกองทุนเงินทดแทนซึ่งมีอยู่ 5 กรณี คือ เสียชีวิต ทูพพลภาพ สูญเสียอวัยวะบางส่วน หยุดงานเกิน 3 วัน และหยุดงานไม่เกิน 3 วัน รวมทั้งสิ้น จำนวน 155 คน ซึ่งมีผู้ประกันตนที่ใช้บริการสูงสุด แยกเป็นหยุดงานไม่เกิน 3 วัน จำนวน 106 คน คิดเป็น 68.39 รองลงมา คือ หยุดงานเกิน 3 วัน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 23.87 สูญเสียอวัยวะบางส่วน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.46 เสียชีวิตจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.29

แผนภูมิ ผู้ประกันตนที่ใช้บริการกองทุนทดแทน จำแนกตามการประสบอันตรายจากการทำงาน

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดขอนแก่น

ไตรมาสที่ 3 ปี 2557 (กรกฎาคม-กันยายน) การใช้บริการของผู้ประกันตน พบว่ามีจำนวนผู้ใช้บริการทั้งสิ้น จำนวน 15,678 ราย มีผู้ประกันตนที่ใช้บริการสูงสุดคือ กรณีเจ็บป่วยจำนวน 5,262 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.56 รองลงมา คือ กรณีการว่างงาน จำนวน 3,789 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.17 กรณีสงเคราะห์บุตรจำนวน 1,316 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.39 กรณีคลอดบุตรจำนวน 2,713 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.30 กรณีชราภาพจำนวน 324 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.07 กรณีเสียชีวิตจำนวน 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.04 และกรณีทุพพลภาพ จำนวน 324 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.07

ปัจจุบันมีสถานพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดขอนแก่น จำนวน แห่ง 3 เป็นสถานพยาบาลของรัฐทั้งหมด มีผู้ประกันตนที่เลือกสถานพยาบาลทั้ง แห่ง รวมทั้งสิ้น 141,231 3 ราย ประกอบด้วยผู้ประกันตนมาตรา 39, 33

ตารางจำนวนผู้ใช้บริการในสังกัดสำนักงานประกันสังคมจังหวัดขอนแก่น

ประเภทผู้ใช้บริการ	จำนวน (ราย)
รัฐบาล	141,231
รวม	141,231

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดขอนแก่น

กองทุนประกันสังคม

1. สถานประกอบการ	5,776	แห่ง
2. ผู้ประกันตน	170,962	คน
มาตรา 33 จำนวน	127,278	คน
มาตรา 39 จำนวน	13,953	คน
มาตรา 40 จำนวน	29,731	คน

กองทุนเงินทดแทน

1. นายจ้าง	5,047	คน
2. ลูกจ้าง	100,539	คน
3. จ่ายเงินทดแทน	3,986,727.11	บาท

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดขอนแก่น

1.5.3 ด้านการศึกษา

โรงเรียนทุกสังกัดที่เปิดทำการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,247 แห่ง จำนวนนักเรียน 251,305 คน จำนวนครู 10,464 คน จำนวนห้องเรียน 13,299 ห้อง

ตารางแสดง : จำนวนโรงเรียน จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2555

สังกัด	แห่ง
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1,101
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	128
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	8
อื่น ๆ	0
รวม	1,237

ตารางแสดง : จำนวนโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาที่เปิดสอน ปีการศึกษา 2555

ระดับการศึกษาที่เปิดสอน	แห่ง
1. อนุบาล	39
2. อนุบาล-ประถมศึกษา	803

3. อนุบาล-มัธยมฯ ตอนต้น	263
4. อนุบาล-มัธยมฯ ตอนปลาย	3
5. ประถมศึกษา	219
6. ประถมศึกษา-มัธยมฯ ตอนต้น	48
7. มัธยมฯ ตอนต้น - มัธยมฯ ตอนปลาย	83
รวม	1,458

ตารางแสดง : จำนวนครูจำแนกตามสังกัดเขต ปีการศึกษา 2555

สังกัด	ชาย	หญิง	รวม
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	24,899	25,049	49,948
สำนักบริหารงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน	375	865	1,479
กรมส่งเสริมการปกครองส่วน ท้องถิ่น	0	0	0
อื่น ๆ	0	0	0
รวม	25,274	25,914	51,427

ตารางแสดง : จำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา เขต ปีการศึกษา 2555

ระดับการศึกษา	ชาย	หญิง
ก่อนประถมศึกษา	18,407	16,792
ประถมศึกษา	53,422	54,600
มัธยมศึกษา-ตอนต้น	29,736	30,175
มัธยมศึกษา-ตอนปลาย	18,367	24,636
รวม	119,932	126,203

ตารางแสดง : จำนวนผู้เรียน/นักศึกษา ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษา

ตามอัยยาศัย ปีงบประมาณ 2556

ระดับการศึกษา	ชาย	หญิง	รวม
การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ	1,269	2,424	3,693
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	74,770	82,679	157,449
การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ทักษะชีวิต และสังคม	19,989	25,579	45,568

สถาบันระดับอุดมศึกษา จำนวน 15 แห่ง

- 1) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 2) มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น
- 4) มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น
- 5) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
- 6) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และ ศูนย์การศึกษาชุมแพ
- 7) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ศูนย์การศึกษาจังหวัดขอนแก่น
- 8) มหาวิทยาลัยอีสาน
- 9) วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
- 10) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น
- 11) วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
- 12) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
- 13) สถาบันการบินพลเรือน(ศูนย์ฝึกการบินที่ 2)
- 14) วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
- 15) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 11 แห่ง

- 1) โรงเรียนเทคโนโลยีขอนแก่น
- 2) โรงเรียนเทคโนโลยีภูมิสิทธิ์
- 3) โรงเรียนพัฒนวิชาการขอนแก่น
- 4) โรงเรียนขอนแก่นเทคโนโลยีพัฒนวิชาการ
- 5) โรงเรียนพงษ์ภิญโญเทคโนโลยี
- 6) โรงเรียนเทคโนโลยีธุรกิจอาชีวะ
- 7) โรงเรียนขอนแก่นบริหารธุรกิจและธุรกิจอาชีวะ
- 8) โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 9) โรงเรียนอมตะเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ อำเภอนองสองห้อง
- 10) โรงเรียนชุมแพบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี อำเภอุมแพ
- 11) โรงเรียนเทคโนโลยีพัฒนวิชาการ ศูนย์บริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระ อำเภอพล

นอกจากนี้ยังมีศูนย์พัฒนาระบบจีไอเอส (GIS) ที่ใหญ่เป็นอันดับต้นของประเทศ สำหรับโรงเรียน
ดูที่ th.wikipedia.org หัวข้อ [รายชื่อโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่น](#)

1) โรงเรียนมัธยม สพม.	จำนวน	84	แห่ง
2) โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	จำนวน	17	แห่ง
3) โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น	จำนวน	11	แห่ง
4) โรงเรียนสาธิต	จำนวน	2	แห่ง
5) โรงเรียนนานาชาติ	จำนวน	1	แห่ง
6) โรงเรียนเอกชน	จำนวน	12	แห่ง

1.5.4 สาธารณสุข

สถานบริการด้านสาธารณสุข มีโรงพยาบาล 31 แห่ง สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น 22 แห่ง มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2 แห่ง กระทรวงกลาโหม 1 แห่ง กรมอนามัย 1 แห่ง กรมสุขภาพจิต 1 แห่ง กรมการแพทย์ 1 แห่ง เอกชน 3 แห่ง

1. สถานบริการสาธารณสุข สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

- 1) โรงพยาบาลขอนแก่น (รพศ.) ขนาด 867 เตียง 1 แห่ง
- 2) โรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่น (รพท.) ขนาด 250 เตียง 1 แห่ง
- 3) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 120 เตียง 1 แห่ง
 - ขนาด 90 เตียง 2 แห่ง
 - ขนาด 60 เตียง 5 แห่ง
 - ขนาด 30 เตียง 12 แห่ง
- 4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 248 แห่ง
- 5) ศูนย์แพทย์ 4 มุมเมือง (สังกัดโรงพยาบาลขอนแก่น) 4 แห่ง
 - ศูนย์แพทย์ชาตะผดุง
 - ศูนย์แพทย์ประชาสโมสร
 - ศูนย์แพทย์มิตรภาพ
 - ศูนย์แพทย์ชุมชนวัดหนองแวง พระอารามหลวง
- 6) ศูนย์อนามัยที่ 6
 - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ขนาด 60 เตียง 1 แห่ง

7) ศูนย์บำบัดรักษาเยาเสพตีด จ้งหวัดขอนแก่น	ขนาด	140	เตียง	1	แห่ง
8) โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	ขนาด	372	เตียง	1	แห่ง

2. สถานบริการสาธารณสุข สังกัดกระทรวงอื่น

1) โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ขนาด	1,220	เตียง	1	แห่ง
2) ศูนย์หัวใจสิริกิติ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ขนาด	200	เตียง	1	แห่ง
3) โรงพยาบาลค่ายศรีพัชรินทร จ้งหวัดขอนแก่น	ขนาด	30	เตียง	1	แห่ง
4) ศูนย์บริการสาธารณสุขสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น	ขนาด	3	เตียง		
- ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 1 เทศบาลนครขอนแก่น
 - ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 3 บ้านโนนชัย
 - ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 5 บ้านหนองใหญ่

3. สถานบริการสาธารณสุขเอกชน โรงพยาบาลเอกชน 3 แห่ง ได้แก่

1) โรงพยาบาลขอนแก่นราม	ขนาด	100	เตียง
2) โรงพยาบาลราชพฤกษ์	ขนาด	50	เตียง
3) โรงพยาบาลเวชประสิทธิ์	ขนาด	50	เตียง

4. หน่วยงานบริหารและศูนย์วิชาการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

- 1) สำนักงานสาธารณสุขจ้งหวัดขอนแก่น 1 แห่ง
- 2) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 26 แห่ง
- 3) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
- 4) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จ้งหวัดขอนแก่น
- 5) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6
- 6) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ขอนแก่น
- 7) ศูนย์ฝึก่อบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- 8) ศูนย์วิศวกรรมกรรมการแพทย์ที่ 2 ขอนแก่น
- 9) สถาบันพัฒนาการเด็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. บุคลากรด้านสาธารณสุข

ตารางแสดง : จำนวนบุคลากรสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน จังหวัดขอนแก่น ปี 2555

ประเภท	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง อื่น ๆ	เอกชน	รวม	อัตราส่วน: ประชากร
แพทย์	426	537	44	1,007	1 : 1,755
ทันตแพทย์	136	119	5	260	1 : 6,798
เทคนิคการแพทย์	78	58	16	152	1 : 11,629
เภสัชกร	164	62	21	247	1 : 7,156
นักวิชาการ	637	17	7	661	1 : 2,674
พยาบาลวิชาชีพ	2,431	1,505	201	4,137	1 : 427
พยาบาลเทคนิค	111	488	0	599	1 : 2,951
เจ้าหน้าที่พยาบาล	0	0	0	0	0
เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	0	0	0	0	0
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	331	3	17	351	1 : 5,036
ผู้ช่วยทันตแพทย์/ทันตสาธารณสุข	136	48	5	189	1 : 9,352
ข้าราชการอื่น ๆ	837	1,082	146	2,065	1 : 856
รวมข้าราชการ	5,287	3,919	462	9,668	1 : 183
ลูกจ้างประจำ	1,098	1,571	368	3,037	1 : 582
ลูกจ้างชั่วคราว	3,409	665	0	4,074	1 : 434
รวมทั้งหมด	9,794	6,155	830	16,779	1 : 105

ที่มา : จาก งานการบริหารบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม 2555

และจากแบบสำรวจทรัพยากรสาธารณสุข กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข

- หมายเหตุ :** 1. กระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, โรงพยาบาลศูนย์, โรงพยาบาลทั่วไป, โรงพยาบาลชุมชน , สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ, ศูนย์สุขภาพชุมชน สถานีนอนมัยทุกแห่ง , และศูนย์วิชาการของกระทรวงสาธารณสุขที่มีสถานที่ปฏิบัติงานในจังหวัดขอนแก่น
2. กระทรวงอื่น ๆ ได้แก่ โรงพยาบาลศรีนครินทร์, โรงพยาบาลค่ายศรีพัชรินทร, ศูนย์หัวใจสิริกิติ์ , คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศูนย์บริการสาธารณสุขของเทศบาล
3. เอกชน ได้แก่ โรงพยาบาลขอนแก่นราม , โรงพยาบาลราชพฤกษ์ และโรงพยาบาลเวชประสิทธิ์

1.5.5 ศาสนาและวัฒนธรรม

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา 1,466 แห่ง ประกอบด้วย วัด 1,371 แห่ง โบสถ์คริสต์ 58 แห่ง มัสยิด 7 แห่ง และสุเหร่า 2 แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม - บาลี 26 แห่ง และมหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่ง (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดขอนแก่น 2557)

การดำเนินงานในด้านการส่งเสริม และอนุรักษ์วัฒนธรรม ได้จัดให้มีศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำนวน 127 แห่ง โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 45 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 12 แห่ง ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม 79 แห่ง ศูนย์วัฒนธรรมในสถานศึกษา 26 แห่ง องค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย สภาวัฒนธรรมจังหวัด 1 แห่ง สภาวัฒนธรรมอำเภอ 26 แห่ง สภาวัฒนธรรมตำบล 199 แห่ง สภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน 2,337 แห่ง (ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดขอนแก่น 2557)

1.6 โครงสร้างพื้นฐาน

1.6.1 เส้นทางคมนาคม

ทางรถยนต์ มีทางหลวงแผ่นดินผ่านพื้นที่จำนวน 7 สาย ได้แก่

ทางหลวงหมายเลข 2 : สระบุรี-นครราชสีมา-ขอนแก่น-อุดรธานี-หนองคาย

ทางหลวงหมายเลข 12 : ขอนแก่น-เพชรบูรณ์

ทางหลวงหมายเลข 23 : แยกจากทางหลวงหมายเลข 2 ผ่านอำเภอบ้านไผ่

(ขอนแก่น – มหาสารคาม)

ทางหลวงหมายเลข 201 : ขอนแก่น-ชัยภูมิ-เลย

ทางหลวงหมายเลข 207 : ขอนแก่น-บุรีรัมย์

ทางหลวงหมายเลข 208 : ขอนแก่น-มหาสารคาม

ทางหลวงหมายเลข 209 : ขอนแก่น-กาฬสินธุ์

- ทางรถไฟ เส้นทางจาก กรุงเทพฯ-หนองคาย ขนานกับทางหลวงหมายเลข 2 หรือ ถนนมิตรภาพ ผ่านอำเภอในเขตพื้นที่ คือ อำเภอพล บ้านไผ่ บ้านแฮด เมืองขอนแก่น น้ำพอง และเขาสวนกวาง
- ทางเครื่องบิน มีท่าอากาศยานพาณิชย์ 1 แห่ง ห่างจากตัวเมือง 8 กิโลเมตร มีเที่ยวบิน กรุงเทพฯ-ขอนแก่น-กรุงเทพฯ ทุกวันละ 11 เที่ยวบิน , เชียงใหม่-ขอนแก่น-เชียงใหม่ ทุกวันละ 1 เที่ยวบิน โดยศักยภาพรับได้วันละ 32 เที่ยวบิน

1.6.2 สื่อสารและโทรคมนาคม

มีที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน 28 แห่ง แยกเป็นประเภทรับฝาก (ปทฝ.) 4 แห่ง และประเภทรับ-จ่าย (ปทจ.) 24 แห่ง มีสำนักงานเขตโทรศัพท์ภูมิภาคที่ 2 ซึ่งมีชุมสายในการปฏิบัติงานในจังหวัด 8 แห่ง

สื่อมวลชนมีสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT ขอนแก่น สำนักประชาสัมพันธ์เขต 1 สถานีถ่ายทอดผ่านดาวเทียมของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ช่อง 7 และทีวีไทย นอกจากนี้ยังมีสถานีวิทยุกระจายเสียง 14 สถานี หนังสือพิมพ์ส่วนกลาง 12 ฉบับ และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 13 ฉบับ (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดขอนแก่น 2555)

1.6.3 ประปา

การประปา มีสำนักงานประปาอยู่ในพื้นที่ จำนวน 9 แห่ง ให้บริการจ่ายน้ำประปา 8 แห่ง ได้แก่ สำนักงานประปาขอนแก่น บ้านไผ่ ชุมแพ น้ำพอง ชนบท กระนวน หนองเรือ และเมืองพล จำนวนผู้ใช้น้ำรวม 164,581 ราย กำลังการผลิตที่ใช้งาน 8,700 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ปริมาณน้ำผลิต 63,543,401 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำจำหน่าย 43,375,003 ลูกบาศก์เมตร

1.6.4 ไฟฟ้า

การไฟฟ้ามีแหล่งผลิตไฟฟ้าที่สำคัญ คือ โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ และโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมน้ำพอง กำลังผลิต และ 710 เมกกะวัตต์ตามลำดับ เมกกะวัตต์ 25.2 สถานะการใช้ ไฟฟ้าของจังหวัดขอนแก่น 478,919 ครั้วเรือน มีไฟฟ้าใช้แล้ว 464,286 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละที่มีไฟฟ้าใช้แล้ว 96.94

1.7 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1 ป่าไม้

(1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 22 ป่า เนื้อที่	1,697,520 ไร่
กรมป่าไม้รับผิดชอบ	348,367 ไร่
กรมอุทยานรับผิดชอบ	489,035 ไร่

สปก.รับผิดชอบ	840,955 ไร่
พื้นที่กันออก	19,164 ไร่
- (2) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ และวนอุทยานแห่งชาติ 6 แห่ง 483,789 ไร่
- (3) ป่าชุมชน จำนวน 229 แห่ง พื้นที่ 53,059-2-76 ไร่
- (4) พื้นที่ป่า 713,921.60 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 10.72 ของพื้นที่จังหวัด (ปี 2556)

ข้อมูลเปรียบเทียบ

ปี 2556 มีพื้นที่ป่า 713,921.60 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.72 ของพื้นที่จังหวัด

ปี 2551 มีพื้นที่ป่า 804,600 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.83 ของพื้นที่จังหวัด

ดังนั้น ปี 2556 พื้นที่ป่าลดลงจากปี 2551 จำนวน 90,678.40 ไร่ (1.11%)

สภาพป่าประกอบด้วยป่าดิบเขา ป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง พรรณไม้สำคัญ ได้แก่ ประดู่ มะค่าโมง ตะแบก เหียง พลวง แดง เต็ง รัง พรรณไม้พื้นล่างที่ขึ้นอยู่หนาแน่น ได้แก่ หวานไพร ชัน ข่า ป่า เพ็ก หวาย กล้วยไม้ป่า หญ้าคา แฝก ฯลฯ (ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น)

7.2 แหล่งน้ำ

(1) น้ำผิวดิน

จังหวัดขอนแก่นอยู่ในเขตของกลุ่มน้ำหลัก 2 กลุ่มน้ำ คือ กลุ่มน้ำมูลและกลุ่มน้ำชี พื้นที่กลุ่มน้ำมูล ได้แก่ กลุ่มลุ่มน้ำสาขาที่ไหลลงลำห้วยแอก ลำห้วยสะเทต และลำพังชู ในส่วนพื้นที่กลุ่มน้ำชี ได้แก่ กลุ่มลุ่มน้ำที่ไหลลงอ่างเก็บน้ำอุบลรัตน์ กลุ่มลุ่มน้ำที่ไหลลงลำน้ำพองตอนล่าง กลุ่มลุ่มน้ำที่ไหลลงแม่น้ำชี และกลุ่มลุ่มน้ำสาขาลำปาวตอนบน โดยมีลำน้ำสายหลักที่ไหลผ่านจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ลำน้ำพอง ลำน้ำเชิญ และลำน้ำชี ซึ่งสามารถแบ่งพื้นที่จังหวัดขอนแก่นทั้งหมดออกเป็น 11 กลุ่มน้ำ และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายเดือนที่เกิดจากพื้นที่ รับน้ำของจังหวัดขอนแก่นทั้ง 11 กลุ่มน้ำย่อยสรุปได้ ดังนี้

ตารางแสดง : ข้อมูลลุ่มน้ำจังหวัดขอนแก่น

ลำดับที่	ลุ่มน้ำย่อย	พื้นที่รับน้ำฝน (.ตร.กม)	ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม)
1	ลุ่มน้ำห้วยแอก	859.39	120.93
2	ลุ่มน้ำลำสะเทต	77.86	11.83
3	ลุ่มน้ำพังชู	189.89	26.86
4	ลุ่มน้ำชีส่วนที่ 2	350.49	37.29
5	ลุ่มน้ำชีส่วนที่ 3	3,244.00	362.23
6	ลุ่มน้ำลำห้วยสามหมอก	98.29	15.58
7	ลุ่มน้ำพองตอนบน	2,150.49	411.78
8	ลุ่มน้ำพองตอนล่าง	2,194.42	359.69
9	ลุ่มน้ำลำปาวตอนบน	95.52	26.38
10	ลุ่มน้ำเชิญ	1,168.57	174.53
11	ลุ่มน้ำห้วยสายบาตร	457.06	87.82
	รวม	10,885.98	1,634.92

ที่มา : โครงการชลประทานขอนแก่น 2555

ปริมาณน้ำท่าในพื้นที่ลุ่มน้ำชี

จากการรวบรวมข้อมูลปริมาณน้ำท่าจากสถานีวัดน้ำท่าที่อยู่ใน ลุ่มน้ำชีทั้งหมด สถานี 32 พบว่าปริมาณน้ำท่าของแม่น้ำชีส่วนใหญ่จะมีมากในช่วงเดือนสิงหาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน และมีปริมาณน้อยในช่วงฤดูแล้งโดยเดือนที่มีปริมาณน้ำท่าสูงสุดได้แก่ช่วงเดือนกันยายนและตุลาคม ส่วนลุ่มน้ำย่อยที่อยู่ในลุ่มน้ำมูลพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จะมีปัญหาการขาดแคลนน้ำมากพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูแล้งเนื่องจากปริมาณน้ำท่าที่เกิดจากลุ่มน้ำมีน้อย และยังไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลาง

จังหวัดขอนแก่นมีลำน้ำที่สำคัญไหลผ่าน 3 สาย ดังนี้

1) **ลำน้ำพอง** มีต้นกำเนิดจากภูกระดึงและเทือกเขาสันปันน้ำของลุ่มน้ำป่าสักกับลุ่มน้ำชี ไหลผ่าน อ.ภูกระดึง จ.เลย และ อ.อุบลรัตน์ อ.เมือง จ.ขอนแก่น และไหลบรรจบแม่น้ำชีที่ อ.เมือง จ.ขอนแก่นมีการ

ก่อสร้างเขื่อนอุบลรัตน์กั้นลำน้ำพอง ที่ อ.อุบลรัตน์ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าและการชลประทาน มีพื้นที่ชลประทานประมาณ 258,000 ไร่ โดยการก่อสร้างฝายหนองหวายเพื่อทดน้ำ ที่ อ.น้ำพอง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหนองหวาย ลำน้ำพองสามารถแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1.1) **ลำน้ำพองตอนบน** ซึ่งอยู่เหนือเขื่อนอุบลรัตน์ ลำน้ำสาขาประกอบด้วย หนองโก ลำน้ำพวย ห้วยทรายขาว ลำน้ำมอ ห้วยแกน และห้วยซำจาน ซึ่งไหลลงเขื่อนอุบลรัตน์

1.2) **ลำน้ำพองตอนล่าง** ซึ่งอยู่ท้ายเขื่อนอุบลรัตน์ ลำน้ำสาขาประกอบด้วย ห้วยทราย ห้วยคุ่มมูม ห้วยยาง ห้วยโจด ห้วยเสือเต้น ห้วยเสียว ห้วยแก้วคุด ห้วยใหญ่ ห้วยสายบาตร และห้วยพระคือ

2) **ลำน้ำเชิญ** มีต้นกำเนิดจากสันปันน้ำของกลุ่มน้ำป่าสักและลุ่มน้ำชี ใน จ.ชัยภูมิ และ อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น และไหลลงเขื่อนอุบลรัตน์ที่ อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น

3) **ลำน้ำชี** มีต้นกำเนิดจากสันปันน้ำของกลุ่มน้ำป่าสักและลุ่มน้ำชี ใน จ.ชัยภูมิ ไหลเข้าสู่จังหวัดขอนแก่นบริเวณ อำเภอแวงน้อย ไหลผ่านอำเภอแวงใหญ่ อำเภอชนบท อำเภอมัญจาคีรี อำเภอบ้านฝาง และอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไหลผ่าน จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดยโสธร และบรรจบแม่น้ำมูล ที่จังหวัดอุบลราชธานี ความยาว 900 กม. ในสภาพปัจจุบันน้ำท่าจากแม่น้ำชีไหลผ่านแม่น้ำมูลประมาณ 8.752 ล้าน ลบ.ม. ต่อปี

(2) น้ำบาดาล

บ่อน้ำบาดาลในจังหวัดขอนแก่นมีจำนวน 6,377 บ่อ บ่อน้ำบาดาลส่วนใหญ่จะใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตน้ำประปาหมู่บ้านและเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ส่วนบ่อน้ำบาดาลที่ใช้สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การประมง และการเลี้ยงสัตว์ มีอยู่บ้างแต่เป็นจำนวนไม่มากนัก จำนวนบ่อน้ำบาดาลที่ดำเนินการขุดเจาะโดยหน่วยงานต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

ตารางแสดง : ข้อมูลบ่อน้ำบาดาลจังหวัดขอนแก่น

ประเภท	จำนวน
1) บ่อน้ำบาดาล (บ่อ)	,6377
- ใช้การได้ (บ่อ)	6,066
- หมดสภาพ (บ่อ)	396
2) จุดจ่ายน้ำ (แห่ง)	71
3) น้ำดื่มได้ (แห่ง)	39
4) ระบบประปาบาดาล (แห่ง)	,1705
รวม	8,167

ที่มา : ศูนย์ทรัพยากรน้ำบาดาลภาค 4 ขอนแก่น 2555

ตารางแสดง : โครงการแหล่งน้ำในจังหวัดขอนแก่น

ขนาดโครงการ	จำนวน (แห่ง)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
โครงการขนาดใหญ่	2	2,263.60	143,767
โครงการขนาดกลาง	19	81.44	51,948
โครงการขนาดเล็ก	441	37.13	1456,81
โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	109	-	212,065